

ELŐFIZETÉS.

HELYBEN:

Egy évre 26 korona.
Fél évre 14 korona.
Egy negyed évre ... 7 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Fél évre 16 korona.
Egy negyed évre ... 8 korona.
Egy hónap 2 k. 50 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad és eszéki egyetért
vasúti pályáján.

TELEFON-SZÁM: 37.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Bécsváry-
Társaság.

József Városgazd. ut. 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 141.

Arad, 1917.

Vasárnapozó:

Stauber József.

Vasárnap, január 21.

**Oroszok súlyos és véres
vörösége öt rohamnál.**

Budapest, január 20. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Keleti harctér:

Mackensen vezértábornagy hadso-
portja:

Nenesti helységet, Monasá-
tól nyugatra, német ezredek ro-
hammal elfoglalták.

József főherceg vezérezredes had-
sereg harcvonala:

A Susita völgytől északra orosz
és román csapatok tegnap is támad-
tak. Mind az öt rohamuk meghiusult.
Az ellenség ez alkalommal súlyos véres
vesztéseinek felül négyszáz foglyot is
vesztett. Belbortól északkeletre visz-
szavertünk orosz hírszerző csapato-
kat. Valeputnál felderítő osztagaink
rajtaütöttek ellenséges tábori őrsökön.

Lipót bajor herceg vezértábornagy
harcvonala:

Nincs jelenteni való.

Olasz és délkeleti hadszíntér:

Nincs változás. Héler altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese. (Minisz-
terelnökség sajtóosztálya.)

**Német osztagok
elfoglalták Nemestit.**

Berlin, január 20. (Hivatalos.) A nagy
főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Witschacenei és La Basseetől nyu-
gatra visszavertünk ma éjszaka tá-
madó angol járőröket. Dollar és a
Rajna csatorna között württembergi
csapatok sikeres felderítő vállalkozá-
sokat hajtottak végre.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy
hadseregének harcvonala:

Különös esemény nem volt.

József főherceg vezérezredes ar-
vonala:

Keleti Kárpátokban Belbortól észak-
keletre kisebb orosz osztagok több
izben megtámadták állásainkat, de si-
kertelenül. Egy helyen a meglepetés-
szerűen benyomult ellenséget kézi-
tusában vissza vetettük. A Susita
völgytől északra a románok meg-
újították kétségbeesett támadásukat.
Ugyanazokon a helyeken, ahol előző
nap is támadtak nehéz harcok után öt

Drága rongyok.

A „hivatalnok ur” kopott kabát-
ban, foszlott alju nadrágban megáll
az utcasarkon s beszédbe ereszkedik
szembejövő hivatalnok-társával: —
Rettenetes! Volt ön mostanában fe-
hérmű üzletben? Próbált ön inget,
gallért vásárolni, vagy akár csak egy
tenyérszíri zsebkendőt is?

A másik mélabusan felol: — Né-
zen végig rajtam, maholnap leszakad
rólam ez az utolsó rongy s lehetet-
lenség, hogy egy új ruhadarabot ve-
gyek... — Egy gallér árából más-
kor inget vehettem, egy ing árából
csaknem kitellett egy öltöny ára...
— Tudja mennyit kértek tőlem egy
ruháért? 250–300 koronát. holott a
szövetje olyan volt, mint a ritkaszak-
vászón...

A textilgyárosok két mártírja ha-
lad, de a szavuk cseng, zug, sőt
menydörög tovább is. Mert nem a
háború áldozatai ők, hanem a lel-
ketlen spekuláció üldözöttjei. Valóban
minden képzeletet meghalad a textil-
gyárosok hallatlan merészsége. És
pedig a textilgyárosok mindkét fajá-
nak az arepirító bátorsága. Titkos
egyezmény van-e közöttük, nincs-e:
annyi bizonyos, hogy a vászonárak
épen olyan szédületes ugrásokkal ha-
ladtak az árak esimborasszójaig, mint
a ruhaneműek. A cőrnától kezdve a
bábi ingekig, a munkászubbonytól a
frakkokig egyformán nagyüzsi hóbert
lett urrá a textilipar minden cikkén.
ugy, hogy ma már tisztességesen élő
embernek szinte lehetetlen fehérne-
müt és ruhát vásárolni. Ha a nyers-
anyag 30 százalékkal drágább lett, a
gyáros uraknak ez elég ok volt arra,
hogy a kész árut 100 százalékkal
emeljék fel.

Ez a rablógazdálkodás végre fel-
keeltette a kormány figyelmét, s amint
értesüléseink mutatják, ha kissé későn
is: maximálni fogja a textil-iparcik-
keket. Jobb későn, mint soha. Ez az
iparág megérett arra, hogy a kor-
mány a legerősebb kézzel csináljon
benne rendet. A maximáló rendelet-
nek itt kivételesen el kell tekintenie
a mai szemérmetlen áráktól, s egy
példaadó császárúrával tökéletes ope-
rációt kell végeznie. Ne legyen irga-
lom az árfelhajtók ilyen eljárására,
de adja meg a kormány kiüszorított
polgárainak azt az előgtételt, hogy a
mai árakon jóval alul állapítsa meg
a törvényes maximumot. Edeget zse-
beltek eddigi textilgyárosok, a pamut,
gyapot és vatta-dzsongelből ki kell
venni a ragadozó fenevadakat... (c)

izben véresen vissza verték őket. A tá-
madók több száz halotton kívül, ame-
lyek állásaink előtt feküsznek, négy-
száz foglyot is veszítettek.

Mackensen vezértábornagy hadso-
portja:

Erős havazás és rossz látási vi-
szonyok akadályozzák tüzéségünk
tevékenységét. Ennek dacára német
csapatok rohammal elfoglalták a Ste-
reta mentén fekvő Nemesti helységet.

Macedóniai hadszíntér:

A nappal és az éjszaka nyugod-
tan telt el. Ludendorff, első főszál-
lasmester. (Miniszterelnökség sajtó-
osztálya.)

LEGUJABB.

Híj 2 órákor érkezett
telefonjelentés.

Husz frank ötven kiló szén Pá-
risban.

Bécs. A Politische Korrespondenz je-
lenti Párisból: A párisi posta és távir-
daigazgatóság a csőpostai üzemét a
szénhiány miatt teljesen beszüntette. A
sürgős leveleket kikülvöl szállítják az
egyed postahivatalokhoz. Együttal inté-
kedett, hogy a postahivatalokat este 7
órákor zárják be, a szekrényeket pedig
6 órákor ürítsék ki utóljára. — Párisban
egy 50 kilogramos szén 15 frank,
de 20-at is adnak érte.

Zürich Olasz jelentések szerint az
angolok az általuk kinevezett egyip-
tomi szultánt elmozdítják, mert az
megtámadta a mezopotámiai harctérre
csapatok szállítását a törökök ellen.
Az angolok a szultánt bolondnak fog-
ják nyilvánítani.

Bern. Az Agence Havas jelenti Pe-
kingből; Kína jegyzőket intézett Wil-
sonhoz, amelyben elmondja, hogy 6
békés állam és a háború kitörése
épen a reorganizáció megkezdésekor
találta. Idegen államokhoz nem for-
dulhat gazdasági és ipari támoga-
tásért. A legnagyobb szimpátiával fo-
gadja Wilson kezdeményezését.

Bern. A Matin jelenti Newyorkból:
Az amerikai kormány elhatározta,
hogy a Zeppelinek mintájára légi flot-
tát létesít.

Amsterdam. Egy német légkajóra,
mely 13 repülőből állott, 70 bombát
dobott Radzilow városára. A bombák
nagy károkat okoztak.

Gépfegyveres rendőrség a háboru elleni tüntetés miatt.

(Minden erővel védik Galacot az oroszok.)

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

A sajtószállásról írják: Orosz foglyok egybehangzó vallomása szerint Péterváron napirinden vannak a háboru ellenes tüntetések, a melyek már áttértek több orosz városra. A rendőrséget mindenütt megerősítették, mert csekély létszámával tehetetlen a néptömegekkel szemben. A rendőrségeket ezeken a helyeken gépfegyverrel szerelték fel.

Pétervárról jelentik, hogy Mária román királyné odaérkezett gyermekeivel együtt és hosszabb ideig Carszkoje Selóban a cárvendége lesz. Ferdinánd király Jassyban maradt.

A „Ruškij Invalid” a következőket írja: Az oroszok a Szereth torkolatának vidékén offenzívába kezdenek, melyet Galac tehermentesítésére szántak. Az orosz hadsereg semmi áldozatot nem kímélve akarja a sikert kivívni, mert Galac elvesztése a legkomolyabb stratégiai következményekkel járna.

A Daily Chronicle ezeket írja a moldvai frontról: Galacnál, az Alsó-Dunánál még nem mult el a veszedelem, amely az összes orosz állásokat fenyegeti. A legutolsó napok ellenoffenzívája nem tudta visszazorítani az ellenség frontját és a front csekély változásai nem oszlatják el azt az aggodalmunkat, hogy még mindig az

Alsó-Dunánál van az orosz hadsereg Achilles sarka. De ezt az orosz hadvezetőség is tudja és tudja azt is, hogy Oroszország és Románia sorsa az alsó-dunai ütközeteknél dől el.

Odesszából jelentik: Izmail, Réni Bolgrad városokból az iskolákat a krimi félszigetre helyezték át. A polgári lakosság teljesen elhagyta a városokat és a hatóságok is előkészületeket tesznek az elhurcolkodásra. A menekülők elbeszélése szerint a német támadás Galac irányában szakadatlanul tart. Az orosz hadvezetőség a Szereth balpartján nagy erődítési és sáncépítési munkálatokat folytat, úgy, hogy a Szereth balpartja egyetlen erődnek tekinthető. Réninél szakadatlanul hallható Galac felől az ágyuk dörgése.

A kaukázusi kormány félhivatalos lapja, a „Kavkatkeje Slowo” sugalmazott cikkben a következőket írja: Örményország és Georgia orosz részről való annektálása befejezett tény és még a béketárgyalások alkalmával sem fognak autonómiát kapni, minden ideirányuló törekvés hiábavaló.

Békeakcióra kéri Wilsont Angliából.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Az angol független munkáspárt és demokráta szövetség együttes táviratban fordult Wilson elnökhöz; amelyben kifejtik, hogy hozzájuk érkezett jelentések szerint, különösen az angol munkáskörök, de az egész angol közvélemény is át vannak hatva a háboru mielőbbi befejezésének vágyától és hogy a háboruellenes gondolat a nép széles rétegeiben mindinkább terjed. Az angol sajtó hevesen támadja ezért a táviratokért a két szövetséget, különösen a Morning Post, amely szerint a szövetségeknek nincs joguk sem a nép, sem a munkásság nevében beszélni. Különben is Anglia nem fogadhat el Wilson-féle békét, amely arra kényszerítené az embereket, hogy fegyverrel kezükben álljanak őrten a béke fenntartása érdekében.

Konstantinápolyból jelentik: Az osztrák kormány ma válaszolt az entente hatalmak jegyzékére, melyet a semleges hatalmakhoz intéztek békejegyzékünkre. A Milli-ügynökség a következőket közli a török császári kormány nyilatkozatából: A központi hatalmak és Törökország nem akarták a háborut, nekünk nincsenek hódító törekvéseink, míg az ellenség, Franciaország, Olaszország, Anglia és Oroszország hódítási vágyai Európaszerte ismeretesek. A nemzetiségi jelszóval visszaélve, olyan területeket követelnek maguknak, melyekre a nemzetiségi elv alapján semmi közük. Anglia Egyiptomban való fennhatósága, Ciprus szigete, Mezopotámia, Kisázsia, Arábia, Oroszország aspirációi a Dardanellákra és Konstantinápolyra, Olaszország drinápolyi hódítási, mind ellen-

keznek a nemzetiségi elvvel, hiszen ezeket a területeket mohamedánok lakják. Törökország el van határozva szabadságát és függetlenségét fegyverrel megvédelmezni, — utal a válasz az ententehez csatlakozott kisállamok sorsára és Görögország szomorú helyzetére. A szövetséges központi hatalmak bizva népeik szabadságvágyában és becsületében, a biztos siker reményében fogják folytatni küzdelmüket.

Nagy eseményeket ígér az entente.

(Saját tudósítók telefonjelentése.)

A Times vezércikkben azt írja, hogy nemsokára nagyobb események várhatók a nyugati fronton.

Az angol kormány elhatározta, hogy a görög hajók harminc százalékát lefoglalja és olasz szállítási célokra használja fel.

Megbízható jelentések szerint Brindisi kikötőjében az olaszok nagyarányu hadműveletekre tesznek előkészületeket. Brindisi és Chorinthos közt állandó hadiszállítási utvonalat akarnak létesíteni, ezért Brindisi köré hadihajókat és szállítóhajókat koncentráltak. Olaszország belsejéből a csapatszállítmányokat mind Brindisi felé irányítják, hogy onnan Valona és Szaloniki felé szállítsák a csapatokat.

A Petit Journal jelenti Londonból: A szolgálati kötelezettség kiterjesztését és 42 esztendő korhatárra való felemelését a kormány a legutóbbi minisztertanácson elvetette. Hízzel szemben a gyarmatokról új önkénteseket

fognak toborozni, akiket rögtön bevonultatnak, ugyanigy a fölmentettek egy részét.

Ardrágitásért elzárásra ítél községi jegyző és bankigazgató.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Cafka Milán, Bosznabrod jegyzője és Merkadie Momir, a bosznabrod horvát bank igazgatója szövetkeztek, hogy gabonával kereskednek. Báró szlavonbrodi állomásfőnöktől — aki ezelőtt Horgoson volt, most pedig Baranya-szentlőrincen van — vettek négy darab hamisított szállítási igazolványt tizezer koronáért.

A hamis szállítási igazolványokkal elmentek Bácskába a horvát pénzemberek a Bajmokra vetődtek. Schossberger Simon és Társa milliomos bajmoki gabonakereskedő-céghez állítottak be s maximális áron felül négy vagon búzát vásároltak.

— A szállítási igazolványok rendben vannak, — mondták előkelő gesztussal. Schossbergereknek azonban gyanusak voltak a szállítási igazolványok, de azért szinleg belementek az üzletbe. Kérték Cafka és Merkadieot, hogy pár nap mulva jöjjenek vissza, amikor bevaggonirozzák a gabonát, leszámolnak s megtörténhet az elszállítás.

Pár nap mulva azonban csak Cafka ment el Bajmokra, ahol Schossbergerek közben rájöttek, hogy a fuvarlevelek hamisítottak s azonnal jelentést tettek a szabadkai rendőrségnek. Szabadkáról egy detektiv utazott ki Bajmokra, aki azután Bajmok és Zombor között a brodi gyorsvonaton le is tartóztatta Cafka Milánt s egyttal az üzlet elszámolására magával vitt huszonezer koronát is lefoglalta.

A bácsalmási főszolgabíró tegnap tartott ebben az ügyben Bajmokon helyszini tárgyalást. Ulrich bácsalmási szolgabíró tárgyalta az ügyet. Nemesak Cafka és Merkadies voltak a vádlottak, hanem Schossberger Simon, Cindler és Szakács bajmoki gabonakereskedők is, akik ellen az volt a gyanu, hogy nem fiktív üzletet kötöttek, hanem perfektuálták s csak akkor jelentették be, amikor látták, hogy rájönnek a gabona-csempészetre.

A tárgyaláson Schossbergerek beigazolták, hogy az 6 részükről fiktív volt az üzlet s csak a hatóság kezére akarták játszani Merkadieot és Cafka, mert a bevaggonirozott gabonát nem Merkadieknak, hanem a dárdai Hunnia-malomnak rakták be a Haditermény utasítására.

Az ügybe belekeveredett Würth Ferenc bajmoki állomásfőnök is, aki hogy Cafka lépze vezesse, a hamis fuvarleveleket lepecsételte, hogy az annál nagyobb biztonságban érezze magát. Würth ellen a vasut részéről folyik eljárás.

A szolgabíró Merkadieot és Cafka vétkeinek mondotta ki ardrágitásban és gabonacsempészésben s ezért mindkettőt harminc-harminc napi elzárásra s 200—200 korona pénzbüntetésre ítélte, amit tizenöt napon belül kell fizetni. Schossbergert és társait pedig fölmentette.

A lefoglalt 25.000 korona egy ötöde a szabadkai rendőrségé, négy ötöde pedig a rokkantaké.

EGYESULETI ÉLET.

(*) A Szociális Missziótársulat aradi szervezete folyó hó 22-én, hétfőn délután 5 órakor a városház dísztermében tartja januári összejövetelét, Schlachta Margit előadásával egybekapcsolva. A tagokat ezuton is meghívja az elnökség.

LEGUJABB.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Károly király a Mária Terézia nagykeresztese.

Bécs. Ófelsége IV. Károly király e hó 15-én, hétfőn, látogatást tett Jenő királyi főherceg hadseregszereparancsnok tábornagy hadcsapatainak székhelyén. Ez alkalommal személyesen nyújtotta át Jenő főhercegnek a Mária Terézia rend nagykeresztjét. Délután a király Trientet látogatta meg és a lövészereket, amelyek az olasz offenzíva idején az ő vezetése alatt állottak. Elfogadta a király a császári vadász ezrednek ebédre való meghívását, ekkor pohárköszöntők hangzottak el az uralkodóra, aki elrendelte, hogy ezentúl az ezredet *császárvadász-dandárnak* nevezzék. 17-én a király Valsugonába ment, ahol az ő parancsnoksága alatt győztek csapataink az olaszokon. Jenő főherceg felkérte az uralkodót, hogy *ő is tűzze fel a Mária Terézia-rend nagykeresztjét*. A király a kérést a jelenlevők nagy lelkesedése közepette teljesítette. Azután ismét Trientbe ment, ahol az erődől üdvözlő sortűzet adtak. Innen Innsbruckba érkezett Károly király, ahol a királynéval találkozott és együtt tértek vissza Bécsbe.

Budapest. Az ellenzéki klubokban élénken foglalkoztak a Magyarország és más lapok leleplezéseivel és a képviselők annak a nézetüknek adtak kifejezést, hogy még újabb leleplezések is lesznek. A munkapárti klubban, ahol meglehetősen kevesen jelentek meg a képviselők közül, szintén a leleplezéseket tárgyalták és feltűnőnek találták, hogy az ellenzék a háború alatt is épp úgy megmaradt a hagyományos hajszája mellett, mint a békében. Mindég csak olyankor hozakodnak elő ilyen hajszákkal, amikor a kormány és az ellenzék között kiélesednek az ellentétek. A munkapárt az azt beszél, hogy legalább is olyan súlyos természetű és olyan számos összeférhetlenségi eseteknek és fognak a parlament elé terjeszteni az ellenzéki képviselőkről, mint azok a munkapártiakról. Minden képviselőnek az volt a megjegyzése a leleplezésekre, hogy a hadiérdeknek semmi közük nincs az inkompatibilitáshoz. Hadiérdek az, hogy a szerződötték jól és tisztességesen szállítsanak. Hogy ki szállít, az egészen más kérdés. A többi pedig a politikai közéleti moral kérdés, melyet a munkapárt épp olyan szigorúan tart szem előtt, mint az ellenzék. Nem fognak az ügyekben titkolózni, hanem egyenlő elbírálás alá veszik az összeférhetlenségi ügyeket. Csak azon csodálkoznak, hogy az ellenzéki oldalra olyan eseteket vesznek elő, amelyekről jól tudták most is, de már a háború előtt is és farsangnak találják, hogy most a háború alatt ilyen személyes tettekre viszik át a harcot, amely súlyosan megcsorbítja a parlament tekintélyét és amely a külföld előtt is kedvezőtlen módon mutatja be a magyar politikai közéletet. De a munkapárt, nehogy azonnal győztesnek mag, eltaszolná akárja a dolgokat, a legmesszebb menő kompromisszumokat is hajlandó megadni az ellenzéknek, de viszont megkívánják, hogy vállalja az ellenzék a saját hibáit és a felelősséget.

Páris. Albert Ferry interpellációjának tárgyalását a belső expedíciós sereg sorsáról és Adrien interpellációját a kormányzat Görögországgal tanúsított politikája tárgyában, a kormány a kamara január 25-ik ülésének napirendjére tűzte ki akkor kellett volna Preezenoun szocialista képviselő interpellációjának is napirendre kerülnie a Wilson béke jegyzőkönyvvel szembeállított válság tárgyában. Erre vonatkozólag azonban Briand a következő beszédet mondotta a kamarában: A választ a nagy amerikai nemzet loyális kérésére nyíltan és határozottan adtuk meg. Közöltük az okokat, miért folytatjuk a harcot: bünbödést, jóvátételt, biztosítékokat követelőnek és hadicéljainkat. Mit mondhatok többet erről? Miért gyöngítsük a hatást, amit válaszunk a világ független országaiban keltett? Erre a francia kamara 437 szóval 57 ellen levette Preezenoun interpellációjának tárgyalását a napirendről.

Berlin. A Wolf ügynökség jelenti: Megbízható hírek érkeztek arról, hogy a francia hadvezetőség a francia fogságba jutott német katonatisztekkel nemzetközi joggal ellenkező méltatlan módon bánik el, azért, hogy katonai tekintetben fontos vallomásra bírja őket. Bizonyos gyűjtőhelyeken, például az amiensi citadellában a német katonatisztek ilyen okokból tizennégy napi magánzárkába helyezik és ezután megterhelő kihallgatásoknak vetik alá, közben sötét fogsággal és hasonló szigorú rendszabályokkal fenyegetik őket. Azokat, akik nem vallanak, sötét zárkába helyezik, ahol csak kenyert és vizet adnak nekik. A citadellában levő katonatisztek legénységi kószttal látják el. A méltatlan bánásmód megtorlása képen a német hadvezetőség elrendelte, hogy jövőben fogságunkba kerülő francia tisztekkel is hasonló módon bánjanak el.

Erdélyből kapott levelet

Z. Boriska . . .

(Milyen problémák járiák Fogarasban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Z. Boriska sok levelet kapott az Aradi Közlöny hasábjain felvetett arra a problémára, hogy ebben a farsang nélküli világban milyen uton-módon ismerkedjék meg egy uri leány komoly és tisztességes szándéku fiatal emberekkel. A legérdekesebb levelet azonban ma kapta. Erdélyből jött Bodó Ferencné fogarasi királyi járásbíró neje, a tuzsól Romániába hurcolt Szinte Gábor fogarasi építész leánya írta Boriskának, de egészen más problémával, mint amilyen ennek az aradi uri leánynak az eddigi gond nélküli életét elköserítette.

— Nijel fél tizenkettőkor érkezünk a fogarasi állomásra, hol se hordárt, se kocsit nem lehetett kapni. Így tehát esomagjainkat az állomáson hagytuk és besétáltunk. Nem tudom leírni, édes Boriskám, milyen érzés vett rajtunk erőt, amikor beértünk a városba. Az a fájdalom, amely eltöltött bennünket, midőn megint megláthattuk kis városkánkat! Hát még mikor álléphattuk a kapunkat! A megindulástól alig bírtam bevánszorogni a lakásunkba. Csak akkor tudtuk meg, mit jelent az otthon.

— Amint szobánkat végigjártam, úgy tapasztaltam, hogy mindenem megvan, még a virágaim is mind ott díszlenek az előszobában. Csak az nincs itt, ki leginkább hiányzik nekünk. Bárhova tekintünk, mindenütt ő hiányzik nekünk, szegény édes apám! Hidd el, édes Boriskám, bár majdnem mindenünk megvan, mégse tudunk semminnek sem örülni, hiszen őt senki és semmi se pótolja nekünk.

— Mily gyötör a gondolat, mikor asztalhoz ülünk. Vajjon szegény öregnek van-e, mit egyék, vagy van-e, mire lefeküdjék. Rettene-

tes egy állapot és ha soká tart, konkrétan bennünket. A multakban voltak napok, amikor reméltünk. Mert azok közül, akiket akkor az oláhok elvittek tuzsól, majdnem mind visszajöttek és azt hittük, most ő is jön. De sajnos, apámat és Ozinege építész elvitték Moldvába. Onnan pedig, ki tudja, hová, merre hurcolják szegényeket.

Karácsony első napján érkezett vissza a fogságból Balla, református pap, Kovács János postafőnök, Laurits szállodás és még egynehányan. Szegények, hogy megőregedtek, milyen rettenetesen néznek ki!

— Azért nem szüntünk meg remélni, édes Boriskám. Hát ha valahol felszabadulnak ők is. Mindennap várjuk. Ha ajtó nyílik, mindig azt hiszem, hogy ő jön.

— A helyzetünk különben türelhető. A mi lakásunk nem esett áldozatul a helybeli fosztogatónak. Tőlünk csak katonák raboltak. Az uram, meg az édesem ruháit, cipőit és alaposan összeszedték a fehérneműjüket. Azonkívül rettenetesen kifosztották a kamránkat és elvitték nyolc darab ezüstkanalamat. A többi a cselédeink, akik átelték az oláh inváziót, elástak. Sokat izgultak szegények, mert a lakásunk állandóan tele volt oláh tisztekkel. Amint az oláhok bejöttek, másnap mindjárt elvitték az édesapámat és becsukták őket a bírósági fogházba, ahol két hétig voltak. Megengedték, hogy a cselédek ételt vegyenek a börtönbe. Azután vonatra vitték őket és elvitték Oláhországba.

Mindjárt első nap betódult egynehány oláh katona és azonnal összekutattak mindent. Az egyik kinyitotta a fehérneműs szekrényemet és a cselédjeim azt mondják, hogy egészen meghökélt, mikor meglátta a sok szép holminat. Valami tisztességesebb ember lehetett, mert becsukta a szekrényajtót és azt mondta:

— Nem vizez rá lélek, hogy ezt a sok drága asztalneműt és sok szép fehérneműt elhurcoljuk, hanem azt mondom maguknak, hogy azonnal rejtsek el valahová. En most elviszem ezeket a katonákat és nem bántunk semmit, de tegyenek el mindent, nehogy mások elvihessék.

Ennek a tisztességes katonának köszönhetem, hogy van fehérneműm. A mostani drágaság mellett lehetetlen volna azt pótolni.

Szegény Karellek (adótárnok) lakása horzasztóan ki van fosztva. Még a szegeket a falból is kiszédték. Sehol semmi, csak üres szobák. Egyedül a zongora maradt meg csodálattosképen. Gondolhatod, mily fájdalmas olyan lakásba menni, ahol semmi sincsen. Vér tanár lakása hasonlóan néz ki. Egész beteg lettem, mikor megláttam. Valóságos szemétdomb volt a szép, gondozott lakás. A kenyérszékét istállónak rendezték be.

Hírdetés a királynál. Bécsből jelentik: Az összes osztrák tartományok e hó végén, vagy február elején küldött-ségileg jelennek meg audiencián a királynál, hogy az új uralkodót üdvözlöljék.

Hazajönnek Osingtanból az internáltak. Bernből jelentik: Azok a tárgyalások, melyek a svájci szövetségtanács kezdeményezésére a német és osztrák-magyar kormányok és Japán között a esingtani hadifoglyok és a „Kaiserin Elisabeth” internált legénységének hazaszállítására miatt folytak, — aközben fejeződtek be.

Erik Oswald az Erekiye muzeumban.

(Szenzációs előadás a kulturpalotában a magyar szabadság hareról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ma délelőtt 12—14 német tiszt gyülekezett a kulturpalota oszlopos bejárata előtt. Nézegették a nemes stílusú épület formáit s csöndesen magyarázták egymásnak az építészeti megoldás egyik-másik sikerült részletét. Majd egyikük, aki bár nem a legmagasabb rangú, de úgy látszott, hogy a kis expedíció tudományos vezetője volt, felsietett a főbejárat lépcsőin s megnyomta a nagy ajtó kilincsét.

— Zárva! szólt le társaihoz.

— Kihé kellene fordulni, hogy bejuthassunk?

Az aradi főreáliskola egyik tanára, aki épen tanítási órájára sietett a kulturpalotában elhelyezett osztályába: hallotta e kijelentést és szíves készséggel mutatta meg az utat a kulturpalota igazgatóságának ajtajához.

A kis csapat el is indult s csakhamar elűnt a könyvtár felé vezető folyosón.

A könyvtárban a „magyar muzeum” megtekintését kérték. A könyvtár egyik fiatal hivatalnok elvezette őket a szabadságharc muzeumába s szívesen ajánlkozott ciceroneul. A vendégeket elragadta a magyar szabadságharc sok gyönyörű emléke, bár látszott, egyikén-másikon, hogy nem mindenütt érti a történelmi összefüggést és vonatkozásokat. A kis csoport tudományos vezetője is észrevette ezt s egyszer csak félbe szakítva a könyvtár fiatal hivatalnokának magyarázó beszédét, így szólt:

— Nagyon köszönjük, kedves uram, de társaim nem mindnyájan vannak tisztában a magyar szabadságharc előzményeivel. Enélkül nehéz nekik az egyes muzeális tárgyak értékét megérteniük. Szíves engedelmével talán előbb én fel fogom őket bizonyos történelmi vonatkozásokról világosítani. E tárgyakat, mint katonákat s mint kultürembereket bizonyosan tudom, hogy érdekelni fogja.

— Kérem, méltóztassék! hebegte a fiatal hivatalnok s egyben kíváncsian várta, hogy a mi legdrágább emlékeinket hogyan fogja összehazavarni és összetörni a porosz tiszt.

— Kameraden! — kezdte a hadnagy, önök egy nemes nemzet legszébb emlékei között vannak. A magyar szabadságharcnak egészen különös karaktere van, nem hasonlítható az egyetlen európai nemzet felkeléséhez sem. Motivumai oly tiszták és eszményiek, annyira egybeolvadnak a hazaszeretet fogalmának ideális határaitval, hogy hozzá hasonlót hiába keresünk a földtekén. Nemde uram? szólt mosolyogva az ámuló könyvtár-tiszthez.

— Ez a szabadságharc — folytatta tovább — a legszebb tükrö a magyar karakternek. Ott kell kezdenem, hogy a szabadságeszmék lángja, mely, tudjuk, egész Európát izzásba hozta, itt egy korhadó nemesi és feudális alkotmányt talált. Az elpusztulásra érdemeset...

A tiszték figyelve hallgatták a szabados és gyönyörű beszédet, amely lassankint egy hatalmas előadásra szélesedett. Az előadó, mint egy tanár a katedrán, egy-egy példával, gesztussal illusztrálta igazságait, közbe-közbe ott-honosan mutogatott a szabadságharc emlékére, mintha egészen itthon volna e palota falai között. A legnagyobb történelmi igazságok könyvedén röppentek ajkáról, míg társai, mint va-

lamelyik német egyetem szorgalmas hallgatói, megszakítás nélkül figyelték társuk beszédére.

Elmult egy félóra. Az előadó még mindig beszélt s a fiatal könyvtár-tiszt azt vette észre, hogy ő is beállott hallgatónak. Lekötötte figyelmét a tüzes, eleven oknyomozó előadás, mely a legprecízebb igazságok mellett, a leg-tökéletesebb világításban állította be, a Kos-suth, Görgei s a szabadságharc főszereplőinek alakját.

Majd, mintha ő volna a muzeum őra, szekrénytől-szekrényhez vezette társait s a felírások segítségével a legtömörebb magyarázatát adta az egyes emléktárgyaknak.

A fiatal könyvtárhivatalnok, aki valaha utazása közben meghallgatott egy-egy előadást az utjába eső német egyetemeken, most emlékezni kezdett. Emlékezett, hogy gyakran látott ő német egyetemeken katedráin fiatal tudósokat, akiknek előadásait ősz férfiak jegyezték. Valahogyan ez a kép ismétlődött itt meg. És tiszteletteljesen odafordult a hadnagyhoz:

— Bocsánatot kérek, de elragadtatva az ön ökösszólásától, főképen pedig tárgyismeretétől, lehetetlen meg nem kérdezem: kinek a látogatására lehet büszke a mi kulturpalotánk?

— Erik Oswald vagyok, a greitswaldi egyetem történelmi tanszékének a magántanára.

A kis csapat mosolygott, köszönt s ment tovább történelmet csinálni.

Husz éves kiegyezés

Ausztriával.

(Miről tanácskoztak Berlinben.)

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse értesülése szerint a berlini tanácskozáson megállapították a meglévő és Romániából várható gabonakészletet és annak elosztását. A kormányok minden gazdasági kérdésben megállapodásra jutottak.

Ebből ellenzéki politikai körökben arra következtetnek, hogy Tisza engedett régi álláspontjából, hogy a kenyér és lisztadagokat nem csökkentti Magyarországon. A német kormányok régi kívánsága, hogy szállítsák le nálunk a liszt és kenyér kompetenciát, mert nem áll arányban Németország fogyasztásával. Tisza előre látta, hogy álláspontját Berlinben nem fogja tudni megvédelmezni, ezért vitte magával Ghillányit és Kürthyt, holott ezelőtt még Stürgkh, az akkori osztrák miniszterelnök sem vett részt a tanácskozásokon. Tisza Czerninrel is megállapodásra jutott a kiegyezés kérdésében. A „Politikai Híradó” jelenti: Clam-Martinić osztrák miniszterelnök Berlintől visszaérkezve folytatta tárgyalásait Tisza István-nal és sikerült az ellentéteket részben eloszlatni.

— Ellenzéki politikai körökben úgy magyarázzák, hogy Tisza ismét engedett, nem forszírozta a kiegyezés provizorikus megoldását, hanem véglegesen megállapodott, elejtve több olyan kívánságát, melyeket eddig Magyarország érdekében hasznosnak s koncedálva az osztrák kormány olyan kívánságait, melyeket eddig Magyarországra károsnak tartott.

Tisza és Clam-Martinić ma délelőtt fél 10 órakor Bécsbe érkeztek. Tisza a Magyar Házba hajtatott, ahol először a király személye körüli miniszterrel, majd Czernin Ottokár külügyminiszterrel tárgyalt. Dehátán az osztrák miniszterelnökkel folytatta tárgyalásait, este pedig visszautazik Budapestre.

Bécsből jelentik: Magyar ellenzéki körökben az a hír terjedt el, hogy az osztrák és magyar kormányok a kiegyezést provizorikus úton oldják meg. Ezzel szemben illetékes helyről kijelentik, hogy Tisza és Clam-Martinić végleges meg egyezésre jutottak és 20 esztendőre megkötik a kiegyezést.

Táblabíró

Zászlóaljparancsnok.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Van a kolozsvári kir. ítélőtáblának egy büszkesége, amelyhez hasonlóval az ország egy táblabírói kara sem dicsekedhetik. Ezzel a fogalommal, hogy táblabíró, ugy-e bár nem eszmetársulhat az emberben más fogalom, mint mondjuk, a tekintély, a komolyság, a kérielhetetlen igazságosság fogalma. De kinék jutna például eszébe az élemedett, koros és nagyapa-számba menő és inkább a paragrafusokkal vagdalkozó táblabírók között hősokeket keresni. Hősokeket a szó abszolút mai értelmében.

Ebben a kivételben van a többi a kolozsvári ítélőtáblának különbsége és pedig büszke különbsége. A kolozsvári ítélőtábla nemcsak jogtudósokat, böles hírákat, hanem a jogtudóssal egyszemélyben hőst is tudott adni a hazának, hőst, még pedig a javából.

Diószeghy Gábor a már koros táblabíró a kolozsvári kir. ítélőtábla büszkesége, aki szerénységénél fogva eltűnt volna előttünk szép és legujabb kiténtetését, ha a honvérendeleti közlönyben véletlenül fel nem fedezték. A rendeleti közlöny legutóbbi száma írja, hogy Diószeghy Gábor népfelkelő honvédfőhadnagyot a király a harotéren tanusított vitéz és hősiességéért a III. oszt. katonai érdemkeresztel tüntette ki. A kiténtetés csak folytatása az elsőnek, a Signum laudis-nak, amelyet Diószeghy főhadnagy már régebben megkapott.

Diószeghy táblabíró-főhadnagy nemrég érkezett haza Kolozsvárra családjához s mindaddig ott marad, amíg egy gránátszilánktól szerzett seb a homlokán be nem gyógyul. Második sebe ez a háború kitörése óta a megijodott táblabírónak.

Diószeghy nem hiresebb esapatnál verekszik már a háború kitörése óta, mint Papp Dániel ezredes dandárjánál, a Papp-különítménynél, amely az oroszok bukovinai réme. Csernovitz felett levő frontrésznél alkották kemény acélfalát, amelybe hej, de sok muszka törte be a fejét. Később az 1916. júniusi visszavonulásakor Dornawatra és Kirlibaba között a Hőferben egy sokat emlegetett szakaszon vették meg szilárdan lábukat.

E szakaszon november huszonötödike óta az oroszok állandóan támadtak. — Diószeghy Gábor zászlóaljparancsnok honvédeivel egy magaslatot tartott zászlóaljával. Az oroszok háromszor küldték e magaslat ellen a biztos halálba rohamoszlopait, amelyek Diószeghy zászlóaljának sörényei előtt elvérezték. Végül is olyan óriási tömeget vetettek harcba, hogy a zászlóalj kénytelen volt visszavonulni. Ekkor sebesült meg egy gránátszilánktól s ezért a kiténtő és hősiességéért tüntette ki a király Diószeghy táblabírót a III. osztályu katonai érdemkeresztel.

Megbukott az orosz külügyminiszter.

(Galicin miniszterelnök is távozik.)

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Az orosz kormánykörökben akciót indítanak a дума mielőbbi feloszlatása érdekében. A дума elhalasztása a feloszlatás előjelének tekintendő.

A pétervári Rjees írja: Pokrovszki betegsége címén két hónapi szabadságot kapott, ugyanígy Sochorski kereskedelemügyi miniszter is. A hadügyi, kereskedelmi, pénzügyi és külügyi miniszterek szabadságolása elbocsátások kezdetét jelenti, a дума megnyitására már egyik sem lesz tárcájának birtokában.

Megbízható pétervári jelentések szerint Pokrovszki külügyminiszter beadta lemondási kérvényét. A cár a kérvény felett a napokban fog dönteni.

A liberális-párt, amely Buchanan angol nagykövet körül csoportosul, a kormánnyal szemben vereséget szenvedett. Buchanant a cár legutóbb kihallgatáson fogadta, amelyen igen ridegen viselkedett a nagykövettel szemben. Politikai körökben arról értesülnek, hogy Buchanan nagykövet visszahívását szorgalmazzák az angol kormánynál. Nikolajevics nagyherceg, a liberális-párt tagja és erős oszlopa szintén kegyvesztett lett, a kaukázusi királyságtól megfosztják és a kaukázusi főparancsnokságról is visszahívják.

Az orosz határol jelentik: A lapok egybehangzó véleménye szerint a cár Trepov bukása óta haragszik a dumára, s elhatározta, hogy szembeszáll annak akaratával. A kormány átalakításában már ezek a szempontok vezették.

Trepov bukását az udvari reakciónárius körök érvényrejutásának tekintik, és azt hogy

Protopopov nem vállalta a miniszterelnökséget, annak tulajdonítják, hogy a cár nem volt hajlandó a dumát legalább fél esztendőre elutasítani. A Galicin kormányt csak átmeneti kormánynak kell tekinteni.

Orosz politikai körökben Protopopovot, Bobrinszkyt és Miljukovot emlegetik mint leendő miniszterelnököket. Legkomolyabb jelölt Miljukov, akit Anglia és a kadettpárt támogat.

A Vossische Zeitung írja: Suvaljev hadügyminiszternek már hivatalnokoskodása alatt sok ellenzői voltak, de Bjelejev tábornok hadügyminisztersége sem ígérkezett hosszú életűnek, mert az angol kormány neheztelt rá. Mikor még a hadügyi hivatal vezetője ki akarta utasítani az angol katonai attasét hivatalos helyiségéből, mert az attasé fenhéjazóan becsmérelte és kritizálta az orosz hadvezetőséget, Bjelejev akkor kiutasította azzal a kijelentéssel, hogy semmi köze sincs az orosz hadvezetőséghez. Ezzel magyarázták azt, hogy a Szuchomlinov hadügyminisztersége után, amikor Bjelejev volt az egyetlen komoly jelölt, mégsem kerülhetett a hadügyminiszteri székbe.

Pétervárról jelentik: Az utóbbi napokban a vezető állásokban történt változások hatása alatt sztrájkmozgalmak törtek ki. A tüntetők ellen katonaságot vezényeltek, de a katonaság két ízben a rendőrökre tüzelt a tüntetők helyett. Az utcai harcoknak számos áldozata van.

A Secolo jelenti: Pétervár egész katonai kerületében kihirdették a legszigorubb ostromállapotot január 15-től kezdve.

adóhoz szükséges adatokat a fővárostól kéri el, amely csak néhány héttel ezelőtt alkotta meg az új adónemet.

Tüztöltő-reform a háború után.

— A városi jéggyár terjeszkedése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad város műszaki bizottsága ma délután ülést tartott Lócs Rezső, h. polgármester elnöklésével. A tárgysorozat első pontja volt a Groszmann-féle aradi jéggyárnak a város által való bérbevétele. Zádor Imre üzemi igazgató ismertette a kérdést. Természetes jég ma nincs s nem is lesz, tehát teljesen mesterséges jégre van szükség. A városi jéggyár egyedül nem képes a szükségletet kielégíteni, ha pedig a Groszmann-gyárat bérbeveszik, az üzletkört ki lehet terjeszteni, hiszen tavaly is kaptak például Szászvárosból rendelést, aminek természetesen nem tudtak eleget tenni. A Groszmann-gyár nyáron 6—10 métermázsza műjeget ad el naponként kiesinyben. Ha a város bérbeveszi a gyárat, ezeket a szükségleteket továbbra is ki tudja termeléséből elégíteni, a városi jéggyár pedig kizárólag a bérlőknek dolgozhatna. A Groszmann-jéggyár napi termelése 50 métermázsza, 12,000 korona évi bérösszeget kérnek érte. A műszaki bizottság a kérdés tanulmányozására kiküldötte Zádor Imre gépüzemi igazgatót és Rosenberg Miksa dr. bizottsági tagot.

A bizottság foglalkozott Green Nándor főkapitánynak a tüztöltés átszervezésére vonatkozó jelentésével. A város nagy terjedelménél fogva a lóval való kivonulás nem alkalmas a

tüztöltés fentartására. Az emberi erővel hajtott szivattyúk sem felelnek meg a követelményeknek, ezenfelül a szivattyúk karbantartására a mai viszonyok között nem lehet munkaerőt kapni. Kívánatos tehát az őrszemélyzet létszámának szaporítása és a tüztöltészek kioszerelése. Továbbá az őrszolgálat rendezése és a fizetésemelés. Azt javasolja az előterjesztés, hogy a tüztöltőegénység kezdőfizetését 1000 koronában állapítsák meg és három motoros szivattyú beszerzését, továbbá egy személynélküli gépkocsi vásárlását, mely a mentők számára is használható lenne. Végül még egy 16—18 személyes automobil beszerzését a tüzeknél rendet fentartó rendőrség kivonuláshoz. Az ehhez szükséges költségek előteremtésére a javaslat megvonni kívánja az önkéntes tüztöltés 7000 koronás évi szubvencióját és felemelni a biztosító társaságok prémiumát. A tüztöltőparancsnok kvalifikációját a javaslat középiskolai végzettségben szabja meg, kiegészítve tüztöltőtiszt tanfolyammal.

Stankovics Miklós tüztöltőparancsnok indítványára a műszaki bizottság elvben magáévá tette a javaslatot, azzal a módosítással, hogy az önkéntes-tüztöltés szubvencióját nem szüntetik be, ellenben az anyagbeszerzés nehézségei miatt a megvalósítást a háború utánra halasztja el. Felhatalmazza azonban az előadót, hogyha időközben mégis előnyös vétel alkalmi jutna tudomására, tegyen ilyen értelemben javaslatot a tanácsnak.

A városi tanács üléséből. Arad város tanácsa ma Varjassy Lajos polgármester elnöklésével tartott ülésén Lócs Rezső helyettes polgármester ismertette a korpaközpont leiratút a polgármesteri hivatalhoz az állati hulladékok Neisser-féle módszerrel való feldolgozása tárgyában. Kikérték a vágóhid igazgatójának szakvéleményét, amely szerint a Neisser-készülék alkalmas az elhullott állatoknak takarmánypótlékká való feldolgozására. Egy Neisser-féle készülék 15.000 márkába kerül, mielőtt rendelkezésre állna, a tanács leiratát kér Wiener-Neustadt városától, ahol a készülék már hivatalos használatban van. — Elhatározta a tanács, hogy a Bodó-féle majorban a trágyát kocsinként 2 koronáért adja el gazdáknak. — A szegényház és a letartóztatási intézetek részére hirdetett kenyérszállítási pályázatot megváltoztatják, kukoricakenyérre hirdetnek pályázatot. — A katonatisztek elszállásolásának ügye a helyettes polgármester szerint már tengeri kigyóvá nőtte ki magát. Legutóbb a katonai parancsnokság bekérte a rendőrkapitányságtól a rendelkezésre álló magánlakások jegyzékét, tekintettel azonban arra, hogy Aradon ma még hónapos szobák sincsenek, ilyen jegyzék összeállítása lehetetlen. Az elszállásolási és átutazási díjpótlékre vonatkozólag a teljesen méltányos régi rendet tartja meg a tanács továbbra is.

TANÜGY.

(—) Siketnéma növendékek felvétele. A siketnéma aradi állami intézetének első osztályába a jövő 1917—18-ik iskolai évre való felvételért mielőbb kell folyamodni. Felveszik arad-, békés-, bihar- és eszék megyei illetőségű 7—10 éves korban lévő mindkét nemű értelmes siketnéma gyermekeket. Szegénysorsuak ellátási segélyt is kapnak. Folyamodni óhajtok forduljanak azonnal az intézet igazgatóságához.

VAROS ES MEGYE.

Munkában az adóélesztő bizottság.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ma délután tartotta első ülését az a bizottság, amelynek az a feladata, hogy a város új jövedelmi forrásairól gondolkozzék és új adókat teremtsen. Hálátlan, de komoly feladat, mert a közönség vállára új terheket kell rakni. Gyorsan kell a törvényhatóságnak a költségvetésben jelentkező igen nagy deficit eltüntetéséről gondoskodnia, részint azért, mert az indemnitás is lejár rövidesen, másrészt pedig attól kell tartani, hogy az állam teszi rá minden kihasználható jövedelemre a kezét. Ezért a bizottság már ma úgy határozott, hogy ugyszólván állandó permanenenciában lesz és igen sűrűn tart majd üléseket.

Miután elnökké Jegessy Károly dr. főügyész, előadóvá Varjassy Lajos dr.-t választották meg, hosszú vita indult meg arról a kérdésről, hogy a telekérték adó bázisát mi alkossa. Mit adóztasson meg tulajdonképpen a város? A forgalmi értéket, a becsértéket, vagy a hozadékot vegye alapul? Ez az adó még Magyarországon nem honosodott meg, tudományos irodalma igen jelentéktelen és a külföldön sem állanak szabályrendeletek, vagy pláne törvények rendelkezésre. A bizottságban az a nézet alakult ki, hogy adóalapul az ingatlan érték gyarapodása szolgáljon. A szabályrendelet elkészítésével Varjassy dr.-t bízták meg.

A luxusadóról készített szabályrendelet anyagát beszerzik oly városokból, ahol ez a fajta adó már életbe lépett, míg a világiási

Kilencven kijáró képviselő.

(Tisza István gróf az összeférhetetlenek ellen.)

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

A „Magyarország” című lap ma esti száma Teleky József gróf és Szinnyi Merse Félix összeférhetlenségi ügyével kapcsolatosan a következőket írja:

— A Magyar Földbirtokosok és Fölbérlők Szövetkezete címen 1914 májusában szövetkezet alakult, melynek elnök Teleky József gróf volt mint elnök és mint igazgató Nagy Andor dr. bankigazgató szerepelt és igazgatósági tagok Pográcz János gróf, Szinnyi Merse Félix országgyűlési képviselők, Luger Kamiló földbirtokos, Frei György és Halmos Károly ügyvéd és a felügyelő bizottság elnöke pedig Czobor László képviselő volt, aki azonban később lemondott erről az állásáról.

Halmos Károly és Teleky József gróf a háború kitörésekor érintkezésbe léptek a berlini Central Einkauf Gesellschofttal és annak egyik bécsi exponensével, Pahlen urral, akinek kisebb-nagyob időközökben 150—200 vagyon takarmányt szállítottak. Közben értesültek arról, hogy a német hadvezetőség engedélyt akar nyerni, hogy Magyarországon lovakat vásárolhasson be. Halmos és Teleky gróf erre több ízben Bécsbe utaztak, ahol a hadügyminiszteriumban tárgyalásokat folytattak, amelynek eredménye az volt, hogy 1915. márciusában a Magyar Földbirtokosok és bérlők szövetkezete engedélyt kapott a hadügyminiszteriumtól és a magyar földművelésügyi miniszteriumtól, hogy a német hadsereg részére 10.000 darab lovat vásárolhassanak, illetve szállíthassanak. Halmos egy ízben az igazgatósági ülésen kijelentette, hogy ez az üzlet nem a Szövetkezet, hanem kizárólag Teleky és Halmos üzlete és hogy a szövetkezet csupán a nevét adta oda részesedés fejében az üzlethez. A lovasárlások lebonyolításáról tudomást szereztek Szinnyi Merse és Pongrácz gróf is, akik a harctéren voltak, részesedést kértek és kaptak is. Halmos szerint a feladatuk az volt, hogy megszerezzék a németek számára ezt a lövévászárulást.

Ez harminc milliós üzlet volt, de az üzletből a magyar lökereskedőket teljesen kizárták és külföldi lökereskedőkből alakított konzorciumot vettek be és ezeknek juttatták a hasznót.

Schlésinger osztrák, Hauser osztrák, Neulender német és Jakobsen osztrák lökereskedők voltak a konzorcium tagjai. A magyar lökereskedők próbáltak a hadügyminiszterium illetékes osztályában, Takács tábornoknál tiltakozni, azonban ekkor már nem tudtak az ügyön segíteni. Halmos, amikor az üzlet harminc milliós hasznát fessegetni kezdtek, a szövetkezet egyik ülésén két és fél millió korona hasznót be is vallott.

Ebből 150.000 koronát részesedés címén a szövetkezetnek adott és ebből Szinnyi és Pongrácz igazgatósági tagok, főrészesvényesek szintén 125.000 koronát kaptak.

A „Magyarország” mai számában Hegedüs Loránt 21 összeférhetlenségi esetét sorolja fel.

Hegedüs Loránt a következő szövetkezetek és részvénytársaságok igazgatóságában foglal helyet:

Ügyvezető igazgatója a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak, igazgatósági tagja az Erdélyi Bank és Takarékpénztárnak, alelnöke a Magyar Hadihitel Intézetnek, igazgatósági tagja a szerajevói kormányilag privilegizált bosznia-hercegovinai agrár és kereskedelmi banknak, igazgatója a Danica

kémiai iparvállalatnak, alelnöke a Magyar Földgáz Részvénytársaságnak, alelnöke a Nagytalmácsi Faipar Részvénytársaságnak, igazgatója a Lomacsi Erdőipar Részvénytársaságnak, igazgatója a Dolovai Faipar Részvénytársaságnak, igazgatója a Magyar Badurit műveknak, igazgatója a Király Serfőző Részvénytársaságnak, igazgatója a Rimamurányi és Salgótarjáni Vasműveknek, alelnöke a Pittel és Branzvettel beton, hid és mélyépítő részvénytársaságnak, alelnöke a fiumei Tengerészeti és Halászati Részvénytársaságnak, igazgatója a Tordai Cementgyárnak, igazgatója a Gyufaárusító Részvénytársaságnak, elnöke a Kecskeméti Gyufagyárnak, igazgatósági tagja a Magyar Szesz Értékesítő Részvénytársaságnak, igazgatója a Magyar Sertéshizláló és Husipar Részvénytársaságnak, a Magyar Jég- és Vizontbiztosító Részvénytársaságnak és a Bácsbodrogi Egyesült Helviérdekű Vasutaknak.

Ez a huszonegy vállalat legnagyobb részben szerződéses viszonyban van az állammal, mint például a Rimamurányi Vasművek, amelynek nagyrésze állami kezelés alatt áll, a Kereskedelmi Bank, amelynek kötelékében van a Nemzeti Textill művek és e vállalat több millió értékben szállított fehérneműt a hadseregnek. A Magyar Élelmiszer szállító Részvénytársaság pedig a hadügyminiszteriumnak annyi marhát szállított, hogy a saját kimutatása szerint tíz millió korona haszna volt. E huszonegy eset mindegyike miatt Hegedüsnek le kellett volna mondani a mandátumáról, mert az összeférhetlenségi törvénybe ütköző tisztséget vállalt, azonban, írja a lap, mikor régebben összeférhetlenségi bejelentést tettek is Hegedüs ellen, elaltatták az ügyét.

Összeférhetlenséggel vádolja a „Magyarország” Heinrich Andor munkapárti képviselőt, a Nemzeti Egyesült Textil művek részvénytársaságának jogtanácsosát, amely vállalat a kormánnyal postázási viszonyban van és állami felügyelet alatt áll. Viszont az összeférhetlenségi törvény világosan kimondja, hogy képviselő meghatalmazott jogtanácsosa, vagy ügyésze nem lehet az állammal szerződéses, vagy más üzleti viszonyban álló vállalatnak.

Az összeférhetlenségi ügyekkel kapcsolatban forgalomba kerültek olyan hírek, hogy Tisza István gróf az összes miniszteriumokat utasította, írják össze pártkülömbőség nélkül azokat a képviselőket, akik kijárást végeztek a miniszteriumokban. Altitólak kilencven ilyen képviselő van, ötven munkapárti és negyven ellenzéki.

Apponyi Albert gróf a kijárástól a következő nyilatkozatot tette: Teljes világosságot kell teremteni, mert nem jogosulatlan gyanu van arra, hogy a közéletben nehéz nyomást gyakorolnak a kijárást. Azok a tényezők, akik a világosság felderítésének útját állják, szintén bűnösök a közélet megmérgezésében. Ha ellenzékiek is benne vannak a kijárástokban és üzletekben, éppen olyan szigorú ítéletet érdemelnek, mint a munkapártiak és ha pártunkhoz is tartoznak, sietve igyekezzünk megszabadulni tőlük. Ilyen jelenségektől meg kell tisztítani a közéletet.

Uj adományok az aradi Zita-alapítványra.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ama felségesen nemes gondolat köré, a melyet néhány héttel ezelőtt Kintzig Jánosné főispánné vitt bele a köztudatba, napról-napra nagyobb tábora sorakozik a megértő hívőknek. A főispánné fenkölt lelkében fogamzott meg az a terv, hogy Aradon olyan alapítványt kell létesíteni, amely hosszú időre emlékezetessé teszi Zita királyasszony koronázási ünnepét. Az ő kezdeményezésére indult meg az a mozgalom, amely a Zita-alapítvány megteremtéséhez vezetett és amelyre ugyszólván naponként folynak be adományok Arad város főispáni hivatalához. Kétségtelen, hogy rövid idő múlva impozáns nagy összeg áll rendelkezésére ennek az alapnak, amely ritka szép humánus rendeltetésénél fogva valóban meg is érdemli a társadalom minden rétegének igaz érdeklődését és támogatását.

Az adományozások között találunk ma olyant is, amely különösen felkelti az érdeklődők figyelmét. Egy fiatal aradi urileány, ezer koronával gyarapította a Zita-alapítvány vagyona és adományát a következő, rendkívül nemesen érző szívre és gondolkodásra valló levél kíséretében juttatta el a Kintzig János főispánhoz:

Méltóságos Főispán Ur! A békeangyal, a melynek eljöttére olyan szívszorogva, olyan türelmetlenül vágyunk és amely egyszer mégis eljön, az itthonmaradottaktól számon fogja kérni, hogy tettek-e legalább századrészt annyit érte, mint azok, akik a békéért való harcban mindenüket, életüket, egészségüket odaadták, vagy kockára tették. Az én leányszívem optimizmusával hiszek abban, hogy a béke hamar beköszönt és sietek vele számadásaimat elvégezni. Talán ami erőmből telt, eddig is tehettem valamin a háború szenvedőit. Most a Méltóságod nemeslelkű hitvese által kibocsátott szózat arra figyelmeztett bennünket, hogy a jövőért, a béke jövőndő nemzedékének felépülésére nekünk nőknak, leányoknak kell tennünk valamit. Erre a célra szántam megtakarított zsebpénzemet, melyet szüleim hozzájárulása ezer koronára egészített ki és amelyet Méltóságodnak adok át, mint az aradi anyavédő egyesület Aradon megnyíló gyermekágyas otthonának ágyalapítványaként. Fogadjon méltóságod jó szívvvel ezt a szerény alapítványt és kegyeskedjék azt illetékes helyre juttatni. Igaz hive, Arad, 1917. január 19. Havas Böske.

A következő sorok közlésére kértek fel bennünket: Az aradi Anyavédő Egyesület „Zita” alapjának gyarapítására legújabbán: Dr. Kráitz Lajosné gyűjtőívén többén 308, Purgly Lajosné gyűjtőívén 270, Purgly Jánosné gyűjtőívén 105, báró Bánhidly Antalné gyűjtőívén 130, dr. Baross Lajosné 200, gróf Bréda Viktorné 200, dr. Párcz Béláné 100, Heinrich Sándorné 100, özv. Vajda Zsigmondné 100, Darányi János és neje 100, dr. Fábry Sándorné 50, báró Urbán Péterné 50, Koromzay Frigyesné 50, Vásárhelyi Dessóné 20, Hász Erzsébet 20, Nattland Bernát 30, Nattland Matild 20 koronát adományozott. A nagybecsű adományért ezton köszönetet mond Kintzig Jánosné elnökő.

Az „ARADI KOZLONY”

már a kora reggeli órákban kapható minden nagyobb papírkereskedésben és dohánytöszdében :—
Egyes szám ára 12 fillér.

MOZGOKEP SZINHÁZ.

Yvonne.

(*Francesca Bertini* filmsorozat V. az *Uránia*-ban.)

A tegnapi Bertini-film látványának, irodalmi élvezetnek egyaránt elsőrangú, részint mert a környezet amelyben lejátszódik, páratlan elegáns, részint mert a szépséges Bertini, akinek játékában most gyorsabb egymásutánban engedélyez alkalmat az *Uránia*, a darab folyamán nem kevesebb, mint harminc-féle öltözékben mutatja magát és végül — lust but not least, — mert a dráma szüzséje Maupassant-tól való, az *Yvonne* című regényből készült ez a hasonló című darab. A film meséje izgalmas és szenvedélyekkel fűtött, mint a nagy francia minden írása. Egy kommisszáról szól a történet, akinek az az extravaganciája, hogy apacsnöknek szeret szerepelgetni. Ezt a kettős-ént esodálatos művészettel, belső tüzzel, az érzelmek egész skáláján való bravúros játékkal alakítja egy személyben Bertini, akinek alkalmat van művészetét igazán tündököltetni s akiről e filmen mindennél jobban tudjuk meg, hogy nem csak a szépsége dolgában rendkívüli, de különös fényességű a nehéz szerepek eljátszása terén is. A kis, érdekes kommisszár kitessekelik az öröklött birtokából és az ellene gyűlölettől viseltető főrangú család a fortifikációk angyalát, az apasányt ültetik az örökségbe. Ez a pár szavas konturja a történetnek máris tiszta képet nyújt arról, hogy a Maupassant-regény milyen felülemelkedő szüzsével szolgált a mozi számára.

A „Nagymama“ Blaha Lujzával.

— Az *Apolló*-színház hétfői filmbemutatója. —

Nekünk aradiaknak kétszeresen kedves lesz az *Apolló*-színház hétfői premierje. A mi városunk kiváló írójának: Csiky Gergelynek egyik leghíresebb, legszebb művét, a „Nagymama“-t mutatják be filmen, régi, kedves ismerősünkkel: Blaha Lujzával a címszerepben.

Ha Blaha Lujza még mindig a magyar színpad aktív büszkesége lenne, még akkor is nagy-nagy esemény volna a legelső Blaha-film. Ha még így, hogy immáron három éve tartja őt távol színpadjainktól kissé megropant testi ereje. Három év óta nem adózhatott szeretetével, bámulatával a magyar közönség az ő Blaha Lujzájának.

Hosszas betegség után játszotta el legelső film-szerepét Blaha Lujza és pedig az ő híres „Nagymamáját“. Mindenekelőtt meglepetés a közönség számára, hogy a hosszas betegség nem látszik meg a nagyszony film-alakításán. Azután, hogy Blaha Lujza a filmen is az, ami a színpadon volt: a megtestesült báj. Besugározza, bearanyozza lényével az egész filmjátékot, mely különben is nagyon kedves és tisztán, finoman derűs, a szereposztása pedig elsőrangú, amennyiben a többi szerepet Szirmai Imre, Mészáros Alajos, Hajdu József, Fényes Annus, Várkonyi, Ághy Böske, Marosi Adél játssza. Mindegyik a maga helyén a legjobbat nyújtja. A hétfői előadások, mint rendszeren 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. A pénztár délelőtt fél 11-től 12-ig nyitva van.

* Az emberlító vasárnap az Erzsébet mozgószínházban. Az a a... az öröklött lelki tulajdonok megrázó tragikumokban való kirebbanása e kép témája. a pálinka, az emberlító méreg csak a legőbb okként szerepel benne. Apa és fiu szánamas romlása,

— büne, amelybe már öntudatlanul keverednek, — ebben s fájdalmas színműben az hat döbbenetes erővel.

* *Moinár Ferenc*: „A farkas“ az *Uránia* színház legközelebbi szenzációs ujdonsága. 5

* „*Garr* detektív-sorozat“ szenzációi legközelebb az *Erzsébet*-mozgószínházban.

* Minden csütörtökön este 6 órától szenzációs műsorok az *Erzsébet* mozgószínházban. 261

Mann szigeten internált aradi fiu házassága.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Az *Aradi Közlöny* mai számában két érdekes házassági hírt közöl medveczei és kisbiztereci *Medveczky György* es. és kir. sorhajóhadnagy *Punta d'Ostrobán* házasságot kötött *Hesz Etelkával*, a fiúmei vasúti forgalmi főnökhelyettes leányával. Ugyanakkor: *Medveczei és kisbiztereci Medveczky Sándor* és *Bessie Mary* házasságot kötöttek *Liverpoolban*. A két *Medveczky* fiu aradi származású, szüleik és fiatalabb nővérük ma is itt lakik, *Thökolytér 5. szám alatt*. A fiuk közül *György* az idősebbik, 30 esztendő, míg *öccse 25*. Az ő házasságkötése kettőjük közül az érdekebb. *Medveczky Sándor* itt érettségizett *Aradon*, sok nyelvet tanult meg magánszorgalomból még diákkorában és matura után kiment *Angliába* a szerencsésjét keresni. Kint csakhamar karriert csinált, a *liverpooli tőzsde tisztviselője* lett. 1913. karácsony ünnepe után levelet írt a szüleinek az angol karácsonyi szokásokról és ebben említést tett egy *Bessie Mary* nevű leányról, aki nagyon megtetszett neki és akitől ekkor kapta az első csókot. Ezután kitört a háború és az öreg *Medveczkyék* itt *Aradon* egészen mostanáig semmit sem tudtak kisebbik fiuk sorsáról. Tegnapi végre hosszú levelet kaptak tőle a *Mann-szigeten levő internált-táborból*.

A levélben elmondja *Medveczky Sándor*, hogy mikor a háború kitört, azt a tanácsot adták neki: vegyen el angol nőt feleségül, akkor nem lesz semmi bántódása. *Medveczky Sándor* követte ezt a tanácsot és elvette feleségül szíve választottját, *Bessie Mariet*, a *Yarmouth-i* rendőrkapitány leányát. A házasság egy ideig tényleg használt is, az angolok egészen 1915. elejéig nem internálták *Medveczky Sándort*. Végre mégsem tudta sorsát elkerülni, most, mint mondtuk, a *Mann-szigeti internált-táborból* írt hosszú haligatás után levelet aggódó szüleinek. Mint írja, jó dolga van, a tábor parancsnoka valódi gentleman — és a felesége már többször meglátogatta az aradi, magyar fiut, az angolok foglyát az *Ir-tengeren*.

* Az osztrák urakháza új tagjai. Bécsből jelentik: Az urakháza tagjai sorába az urakháza összehívásakor a következő főhercegeket hívják meg, mivel már nagykorúak lettek: *Károly Ferenc Szalvátor*, *Hubert Ferenc Szalvátor* (Ferenc Szalvátor fiai), *Leó Károly és Vilmos főhercegek* (Károly István fiai), *József Ferenc* (József főherceg fia) *Miksa főherceg*, (a király öccse) *Rajner Károly és Rajner Lipót* (Lipót Szalvátor fiai) és *Albert főherceg*, (Frigyes főherceg fia.) Az urakháza tagjai sorába az örökös tagok közé az uralkodó a következőket fogja meghívni: *Gudenus Fülöp gróf*, *Thurn-Taxis Albert herceg*, *Buquoy Károly gróf*, *Schönborn Károly gróf* és *Thun Jarosláv gróf*, aki időközben hercegi rangot fog kapni, mert *Thun Ferenc* helyébe ő lesz a családi hitbizomány ura.

HIREK.

Möwe a legendás hajó.

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Berlinből jelentik: *Bazevits* tengerészeti tiszthelyettes, aki a *Jarrowdale* zsákmányolta, már a *Möwén* is kiűntette magát. Ő volt az, aki az összeszedett hadifoglyokat a *Westburne* angol hajón a *Kanári-sziget*ekre vitte és a *Möwét* elsüllyesztette. Egyideig *Spanyolországban* volt internálva, onnan azonban sikerült megmenekülnie és hosszas kalandok után hazatért.

Mikor mostani utjáról visszaérkezett *Swinemündébe*, *Bazevics* a következőket mondotta el:

— Cseppet sem volt veszedelmes és kockázatos az út, több mint négyszáz fogolylyal az *Atlanti* Oceántól *Swinemündébe*. A foglyokat szabadon engedték járkálni, egy tiszt elegendő volt az egész tömeg rendbentartására.

A *Stampa* szerint az új *Möwe* összesen 65,630 tonna ürtartalmu hajókat süllyesztett el, amiből hatvanezer tonna az angol hajók vesztesége. Azonban attól félnek, hogy a német hajónak még számos újabb áldozatot kell hozni.

A *Times* szerint az új német kobozmányi hajó teljesítményei Amerikában nagy feltűnést keltettek és még *Balfour* táviratának szenzációját is háttérbe szorították. Azon esodálokznak, hogy a bátor német tengerészeknek nem sikerült még néhány hajóval áttörni az angol flotta blokádját.

Meggyilkolt és kirabolta bécsi urnő.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Bécsből jelentik: Ma délben borzalmas gyilkosság történt Bécsben, melynek egy előkelő, ismert uriaszony lett az áldozata. Az elvetemült gyilkos *Lositz Gizella* urnőt lakásán meggyilkolta, ezután a lakást kirabolva, megszökött. Az osztrák rendőrség erőlyesen nyomozza a rablógyilkost, aki a meggyilkolt urnő cselédje volt.

Lositz Gizella leányával élt együtt. Cselédje *Leitner Józsefné* név alatt volt bejelentve és naponta csak délután négy óráig dolgozott szolgálatadójánál. Ma délután az uriaszony leánya látogatóban volt és csak öt óra tájban tért vissza. A lakást azonban bezárva találta és a kopogtatásra, majd erős zörgetésre sem adott senki belülről választ. Már ez különös volt a leány előtt. Kétségbeesetten hivatott lakost, aki a lakást felnyitotta. Az urnő hálószobájában feküdt ágyában élettelenül. A lakás teljesen fel volt dülva és igen sok értékes tárgy hiányzott.

Nyomban értesítették az esetről a rendőrséget, mely nagy apparátussal vonult ki és megállapította, hogy kétségtelenül rablógyilkosságról van szó. A cselédleányt vették gyanuba, de nem találták meg sem lakásán, se máshol. Bizonyos, hogy ő követte el a rablógyilkosságot és a tett után megszökött. *Lositz Gizella* dr. *Pfeffermann* orvosnak volt a leánya, aki a múlt évtizedekben egy általa feltalált fogpasztától szerzett ismert nevet az egész monarchiában.

— **A tízennyolc évesek sorozása Aradon.** Varjassy Lajos polgármester közhírré teszi, hogy az aradi m. kir. honvédek-egyesítő parancsnokság 238—1917. sz. a. beküldött szemletervezete szerint az Aradon tartózkodó 1899. évben született aradi és idegen illetőségű népfelkelők bemutatási szemléjének megtartására 1917. évi február hó 7., 8., 9. és 10. napjait tűzte ki. Ezen szemlén való megjelenésre a fentjelzett évfolyamba tartozó és Aradon az összehíráshoz már jelentkezett népfelkelőknek „Idézés” című meghívások lesznek kézbesítve, melyeken a megjelenés napja is megjelöltetik. Azok, akik az „Idézés” című meghívást 1917. február hó 1-ig meg nem kapták volna, annak átvétele végett az aradvárosi katonügyi osztálynál tartoznak jelentkezni. A néptökeletési bemutatási szemle a városháza északkeleti oldalán levő földszinti teremben fog megtartatni és mindenkor 7 órakor veszi kezdetét. Azon népfelkelők, akik ezen szemlén meg nem jelennek s elmaradásukat kellően nem igazolják, elővezettetni és az 1890. évi XXI. t.-c. 4. §-a értelmében 2 évig terjedhető börtönnel fognak büntettetni.

— **Rasputin megöletésének értelmi szerzői.** Zürichből jelentik: Svájci politikai körökben úgy tudják, hogy Rasputin meggyilkolásának terve *Nikolajevics nagyhercegtől* származott, aki *Pavlovics Dimitri nagyherceggel* és *Gutskov szenátorral*, a városi és vidéki zemsztvók elnökségeivel szervezte a gyilkosságot, míg *Jusszupov herceg* és társai csak eszközök voltak az ő kezében.

— **A háborus drágaság és az orvosok díjazása** című cikkünkre több kérdezőkérés jött hozzánk, hogy vajon az orvosi díjmelés a vidékre is vonatkozik-e? Az orvosszövetség elnöksége arról értesít bennünket, hogy tekintve az országszerte fennálló nagy drágaságra, az orvosi díjaknak 50 százalékkal való felemelését a szabad orvosi gyakorlatban egy városban, mint a vidéken is mondotta ki.

— **Eljegyzések.** Hohentrancki lovag *Haupt Károly* ezred. és kir. tüzérezrednagy *Brünn és Diefurth Gratiana* báróné (Zarand) jegyesek. — *Czövek Juliskát* Mezőhegyesről eljegyezte *Robb Kálmán*.

— **Katonától kaptam, katonának adtam.** A szászvári állomáson vasárnap reggel megállt a Bátaszékről jövő vonat. A vonaton katonák is utaztak, szabadságos harcosok. Egyszerre csak egy fiatal, igen szépen öltözött parasztnő tűnt fel az állomáson, karján egy csecsemővel. A parasztnő néhány percig nézegetett jobbra-balra, mintha valakit keresne, aztán odalépett az egyik katonához, aki éppen a vasuti kocsi ajtajában állt.

— **Tartsa már kérem ezt a gyermeket addig** — kérte a katonát, — amíg én elhozom a csomagomat és felszállok. Nem bírom a kettőt együtt.

A katonák készségesen tett eleget a szép parasztnő kérésének s elvette tőle a pólyás-gyereket. A vonat már indulóban volt s a nő még mindig nem tért vissza a csomaggal. A katonák kiabált utána és tehetetlenül állt az ajtóban, a csecsemővel a karján. A vonat elment, de bizony a gyerek anyja nem mutatkozott. A pólyásbaba a katonánál maradt. A következő állomáson azután jegyzőkönyvet vettek fel a dologról. Kibontották a pólyát és konstataálták, hogy fiúgyermek az, akin ilyen módon tudták. A pólyában egy kis csomag is volt, amelyben szépen összerakva ott volt a csecsemő egész garderója: kis főkötők, kabókák s miogymás. Ezenkívül egy ódula is volt a csomagban s rajta a következő ceruzával írt jelentőségteljes

szavak voltak olvashatók: „Katonától kaptam, katonának adtam”. Ezek után már semmi kétség sem fért hozzá, hogy tulajdonképpen mi történt. Az esetről értesítették a szászvári oszondóseget, hogy állapítsa meg az anya kiletét. Erre azonban már valójában nincs is szükség, mert a katonák kijelentette:

— Ha már én kaptam meg ezt a gyermeket, elfogadom s föl is nevelem becsülettel.

S szavát állva a derék katonák, magával is vitte a gyermeket, akivel ily nem mindennapi módon ajándékozták meg.

— **Köszönetnyilvánítás.** Alulírott az Augustia Gyorssegély Alap hadbiztosító osztályánál hadbavonult férjemet biztosítottam. A kérésre a sors úgy hozta, hogy férjem, kit 1916. november 29-én biztosítottam, a következő éjjeli harcok egyikében hősi halált halt. Csak néhány óra telt el a biztosítás és a haláleset között, s az Augustia Gyorssegély Alap ily körülmények között is dacára a bonyolult esetnek gyorsan segített s dacára, hogy csak egy díjrészletet fizettem, a teljes biztosítási összeget fizette ki. Fogadta ezért az Augustia főhercegnő fővédnöksége alatt álló Gyorssegély Alap hálás köszönetemet és ajánlom e nemes célú intézményt minden hadbavonult családjára figyelmébe. Arad, 1917. január 19. Özv. Radován Péterné Arad, Szt. István-utca 1.

— **Házasság.** Medvezei és kisbisterteci *Medveozky György* es. és kir. sorhajóhadnagy (Punta d'Ostro), házasságot kötött *Hesz Etelkával* (Fiume) és medvezei és kisbisterteci *Medveozky Sándor* és neje *Bessie Mary* is ez uton tudatják házasságukat. (Liverpool.)

— **Birtokosok.** *Pintye Illés* és neje eladták a György-utca 29. sz. házat 5200 koronáért özv. *Papp Jánosné* szül. *Papp Erzsébet*nek. — *Budai László* és neje eladták a Pécskai-ut 2. sz. házat 1400 koronáért özv. *Triebel Mihályné* szül. *Budai Klárának*. — *Stefán György* és tulajdonostársai eladták a *Lahner György-utca* 2. és 3. házat 10000 koronáért *Pozsár Imre* és nejének. — *Lócs Rozsóné*, *Steiner Ferencné* és *Habereger György* eladták az *Andrássy Gyula gróf-tér* 15. sz. házat 35000 koronáért az *Aradmegyei Takarékpénztárnak*. — Özv. *Buza Istvánné* és tulajdonostársai eladták a *Csokonai-utca* 18. sz. házat 3400 koronáért *kiskoru Buza Veronka*, *István*, *János*, *József* és *Gábornak*. — Az *Aradi Ipar- és Népbank* eladta a *Kossuth-utca* 9. sz. házat 26000 koronáért *Samorja Leó* és *Béla* és nejének.

— **Köszönetnyilvánítás.** *Dr. Szili Jenőné*, az aradi izr. jótékony nőegyletnek két szegény család téli segélyezésére 50 koronát jutottatott, mely nemes szívé adományért hálás köszönetet mond az elnökség. — Az izr. jótékony nőegylet által fenntartott népkönyha javára az elmúlt héten a következő adományok érkeztek be: *Dózsa Deseő Schwarz* *Zeigmondné* ravatalára szánt koszoru megváltása fejében 50, *dr. Székely Inigóné* 20, *Lengyel Manóné* 20, *Halpern Miksa* 20 korona, mely nagylelkű adományokért köszönetet mond: a népkönyha vezetősége. A jövő héten a népkönyhában a védasszonyi tisztet *dr. Somogyi Gyuláné*, *dr. Vágódy Lajosné*, özv. *Révész Adolfné* urnők lesznek szívesek ellátni.

— **Gyermekkoszúk** 50 koronától 250 koronáig *Fischer Simon* nagyáruhásában. 311

— **Önkoresomagoló Kerpelnél.**

Tisztelettel kérjük

azokat a t. tábori előfizetőinket, akiknek a tábori postaszámuk megváltozik, hogy egyidejűleg a régi tábori postaszámukat is írják meg, mert ellenkező esetben a lap fontos küldésében fennakadás állhat az iratok eljuttatásában.

Tőzsdén elvesztett legénységi zsold.

(Visszaélések az oláh hadseregben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Egy híres oláh katonatiszti családból származó zászlós fogságunkba esett. Kötött össze-kötöttései révén a háboru tartama alatt a román katonai hatóság minden intézkedéséről értesülve volt és így érdekes dolgokat figyelhetett meg az oláh katonai lélek erkölcsi hanyatlásáról. A fogságba jutott zászlós erről a többi közt ezt beszélte el:

Volt nálunk akárhány ember, aki rámutatott erre az erkölcsi elvadászra. A vereszkú 1916 júniusában egy katonai ülésen a következőket mondotta: „Ennek az országnak, a mely belső ellenségeivel, a szélhámosokkal nem tud megbirkózni, nem is szabadna arra gondolnia, hogy az ellenségre vesse magát.” *Ilieszku* vezérkari főnök politikai kísérete egyszerű közkereseti társaság is volt: orosz mintára hadseregszállítással foglalkozott. Ime példának egy eset: *Ilieszku* 1915 őszén megbízást adott a *Vaszilieszku és Bortsa cipőgyár*nak szőtvénezer pár bakancs szállítására. A cipőt az előírások bűzfűző nélkül szállították. A hiányzó fűzőért tíz banit, körülbelül nyolc pfenniget vontak le a szállított áru árából. Öt héttel később ugyane cég megbízást kapott szőtvénezer pár bűzfűző szállítására. Az árat most hetvenöt baniban — hatvan pfennigben — határozták meg. *Filipeszku* nagy fölháborodással leleplezte a furcsa üzletet az *Epoka* hasábjain, de *Ilieszku* a nagy szükségre és a bűrhányra hivatkozva, mégis jóváhagyta. A társaság ezen az egy üzleten 97.500 leit nyert. A nagy család példája természetesen követőkre talált. *Stemeszku* lovaskapitány, hírhedt kártyajátékos a zsold eltüntetésére adta magát. Az 1916. évi fegyvergyakorlatok alatt az emberek zugalódni kezdtek. A kapitány sorba állította a svadront és látható fölháborodással ezt mondta:

— A zsoldokat természetesen megtakarítottam és megpróbáltam, hogy a börtön megduplázzon. De gazemberek pénze nem hoz szerencsét. A pénzt ezuttal is elvesztettétek!

Megfordult és sarkantyuját pengette eltávozott. Ugyanez az ur még a saját tisztjeit is meg tudta zsarolni. Az őrmesterek egyetértve ki tudta mutatni, hogy egyes alárendelt tiszték fizetéséből bizonyos összeget le kell vonni az állam javára. Ez a levonás persze jogtalan volt. Ha az illető tiszt nem fizetett, bejelentették *Jernici* alezredesnek, aki maga is a leghírhedtebb fosztogatók egyike. Az eredmény: büntetés az állami javakkal való gondatlan eljárás miatt és a kárt levonták a tiszt jövedelméből. Legtöbbször a háborus zsoldot sem fizették meg. Egyik barátommal közölte az alezredesünk, hogy hadnaggyá nevezték ki, de a jelvényeket még nem viselheti, mert a kinevezési irat még nem érkezett meg a hadügyminisztériumból. A valóság az volt, hogy az alezredes az új hadnagy 2400 franknyi illetékének kifizetésétől, amelyet már régen fölvevett és elkartyázott, akart szabadulni. A legénységet már a fölvonuláskor nem látták el meleg étellel. A vezetők kapzsizsága rekvirálásra utasította őket. Az erdélyi visszavonuláskor a hatodik vadászrezred vezetője az egész élelmező-parkot eladatta vendégfőnököknek és kereskedőknek. A lovakat a következő faluban rekquirált kocsikba fogatta be és az anyagihiányt az ellenségtől zsákmányolt áruval pótolta. Mindjárt a háboru kitörésekor hiányzott különösen harisnya, cipőszalj és drótszövény. A tizedik és tizenegyedik

FOG- tömések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével azonos porcellánból.

FOG- koronák, hidak, egész fogcsorok szájpádás nélkül aranyból, platina-ból vagy porcellánból.

FOG- kövek eltávolítása, fogak fehérítése és hibás fogcsorok átállítása, valamint javítása.

FOGHUZAS. Tízéves fogtechnikai gyakorlatom, amely 1885 alatt Berlin, Lipsce, Brüssel és Londonban, nemkülönben Amerikában a legkiválóbb fogorvosoknál mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy mátkermem a mai kor legkiválóbb műsereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkiválóbb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhesek.

JACOBI GYULA vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17. Telefon 757. szám.

gyalogos ezrednek, a tizedik és második tábori tüzérezrednek papírtalpu cipőt szállítottak. Ilyen körülmények között a nagy ujjongással bevont katonák lelkesége hamarosan eloszlott.

SZERKESZTOI UZENETEK.

W. M. Csermó. Tessék az aradi postafőnökséghez fordulni.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Központi szeszfőzde Aradhegyalján. Tudvalévőleg a pénzügyminisztérium legutóbbi rendelete lehetővé teszi, hogy a szőlőtermő vidékeken központi szeszfőzdeket létesítsenek és pedig legelső sorban a termelők jogosultak ilyen főzdeket alapítani. Aradmegye több helyén megszervezték már ezeket a központi szeszfőzdeket és a mai napon az aradmegyei Opálos községben alakítottak a hegyaljai termelők a szeszfőzde működésére irányuló szövetkezetet. A szövetkezet alakuló ülése a község házában volt és Bódy Bodog elnöklése alatt folyt le. Az ülésen hetven termelő vett részt és egyhangúlag járultak hozzá a központi szeszfőzde felállításához, amely Opálos községben fog működni. Eddig hatszázhat részjegyet jegyeztek le, hatvanezerhat száz korona értékben, de valószínű, hogy még egyszer ennyi részjegyet fognak lejegyezni. A mozgalomban részt vesznek Máriaradna, Baracka, Opálos és Ménes szőlősgazdái. Ezer holdra tehető az a terület, amelynek termését a központi főzde felfogja dolgozni. A szövetkezet igazgatóságának tagjai lettek a következők: Bódy Bodog, Vasócy Ferenc, Bogdán Adorján, Auszterweil Géza dr., Neuman Herman, Kovácsévics György és Ili Miklós.

Tavaszi vetőmag összehívása. Felhívom a város gazda közönségét, hogy a tavaszi vetőmag szükségletét folyó évi január hó 30-ig hivatalom közrendészeti osztályánál jelentsék be. Gáj, Sága Poltura külvárosokban és a tanácsokon lakók szükségletüket a gáji alkapitányi hivatalnál jelentsék. Green Nándor főkapitány.

NEMZETI SZINHÁZ.

Aradon, 1917. január 21-én vasárnap:

Délután fél 4 óra kezdete helyarákkal:

Egyszer volt...

Operette 3 felvonásban.

Kata 1/2 óra kezdete helyarákkal:

A) Bérlet.

A) Bérlet.

Csillagok bolondja.

Operette.

Kezdet 1/2 óra kezdete.

A szerkesztésért felel:

Rudnyánszky Endre távollétében

Stauber József.

NYILTÉR.

(Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.)

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy Forral-utca 3. sz. alatti Hirschler-féle vegyeskereskedést átvettem. A közönség érdekeltek követeléseiket lakásomon f. évi január 25-ig jelentsék be, mert ezután bejelentett követelések figyelembe nem vétetnek.

Rácz Lajosné,

Varjasy Lajos-utca 126.

581

Gyertyán tűzifa

apritott állapotban, méltányos árban

eladó.

Czettel Fülöp utóda,

Honyadi-utca 2. szám. 6244

Matteine-féle

patkány- és egérintás

új eljárás szerint.

Patkány- és egérintéshez ajánlok patkány- és egérintő-szert. A XX. század legmegbízhatóbb patkány- és egérintő-szere, csak patkányt és egert öl meg, emberre vagy állatra nem veszélyes, tehát mindenütt elhelyezhető.

A patkány- és egérintő bacillus árai:

1 kis adag 2-300 patkány kiirtására 6 K.

1 nagy adag 3-600 patkány kiirtására 12 K.

„Matteine“

vegyészeti laboratórium

Arad, Boros Beni-tér 1. szám.

Telefon 10-45. 218

TÁNCRUHÁK

izléses kivitelben, jutányos árban készülnek

Deutsch Anna

gyermek-ruha divattermében Szabadság-tér 5-6.

7. Bizotts. szám.

Hirdetmény.

A battersyal kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság 1917. évi január hó 17-én 240. sz. a. kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közzhírré teszi, hogy Tornyai községre vonatkozólag az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. törvényekkel értelmében szerkesztendő telekkönyvi hatóság készítésének munkálata folyamatba téve, a nevezett községben a helyszíni eljárás és pedig az 1891: XVI. t.-c. 9. §-a értelmében első sorban az azonosítás 1917. évi február hó 8-án és ennek befejeztével a további

bizottsági eljárás fog kezdődni.

Ennélfogva felszólítatnak:

1. mindazok a kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatott előterjesztést kívánának tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz ítéleti szabályszerű beadvány útján klasszikus, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti

kérelmek előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek az átírásra az 1889: XXIX. t.-c. 15-18. §-ai és az 1889: XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megkezezelni iparkodjanak, és azokkal igényelket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda használnak, hogy az átruházás letrajóttát a bizottság előtt szóval elismerje, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogukat ez uton nem érvényesíthetik és a bályeg- és illetékelengedés kedvezményétől is elesnek; és

3. azok a kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve ugyancsak az ilyen bejegyzéseiket terheit ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jogok törlesztését kérelmezzék/illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa véget a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bályegmentesség kedvezményétől elesnek.

Battersyal, 1917. január 17-én.

A kiküldött Hainess Elemér kir. betűzt. bíró hivatalos távolléte miatt:

Heintz Géza,
vezető kir. járásbíró.

Várhelyi Károly,
betűzteszköztő tkvvezető. 6627

Olcsó tűzifa!

Tűzifa waggontételekben, ölbe rakva, feltűrészelve, olcsó árban kapható

AUFRICHT MIKSA

őg fakereskedésében

Arad, Kossuth-utca sarok
ó temető előtt.

Ugyanott forgács eladó!

FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

aki 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Bécsben a fogszaki ténnyel legjobb sikerrel működtem, Hízeleltem: értesitem a n. é. közönséget, hogy helyben: Luther körút-utca 1. sz. a. II-ik em. egy a mostani kor igényeinek megfelelő **fogszaki műtő** nyitottam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint kezelem betegségeket, foghuzás teljes érzéstelenítéssel (fagyasztás útján.) Aranyhidak, aranykoronák, mindennemű kaucuk fogazatok, szájpádás nélkül és fogkamrával. Arany, ezüst, amalgám, porcellán és cement tömések (plombák), mészakelt díj-számba mellett készíttetnek. Becses parfümököt kérve tisztelőit Mohr Jeannetta, vizsg. fogtechnikusnő. Rendelő órák: d. o. 8-12-ig, d. u. 2-7-ig. Vidékiek 24 órán belüli kitérgetnek. 1127

Viszonteladók figyelmébe!

Chocoládé, cacao, Chocoládé-bonbonok és cukorka áruk lerakata: 451

Gábor Miklós

Arad,

Andrássy-tér 18. Salacz-u. sarok.

és vidéki telefon: 10-59.

KURZER BERTALAN

végzett bécsi orvosi egyetemet és Budapesten vizsgázott fogtechnikus műterme Weitzer J.-u., Minorita-palota, II. em.

Fogat huz, plombál. Készít egyes fogat ép úgy, mint egész fogsorokat, arany koronákat és arany hidakat.

Lakatos, esztergályos, öntő és asztalos
állandó alkalmazást nyernek

SAM. WAGNER
gépgyárában
Magyszeben, Heup'atz No. 1.

Legjobb fogviz
több nemzetközi kiállításon legmagasabb kitüntetésben részesült.
500 koronát fizet annak, ki Barilla-fogvizének használatát mellett, üvegbe 1-20 kor. valahis ismét tisztítást kap, vagy a szeme büszk. Ed. Barilla-Winkler utóda L. Plan Wied, X., Gseth-gasse 7. Kapható minden gyógyszerüzemben és drogueriában. Aradon: G. Földes Kelemen, Deák Ferenc u. 11. sz., Hóts Vilmos, Batthyány-u., Hájós Árpád gyógyszer-tárában és Vojtek és Weisz drogueriájában. Vidékre — ahol nem kapható — küldő: 7 üveget 3-40 K. bérmentve. Kérjünk mindenütt határozottan Barilla-fele fogvizet. Hamisítványok felelőtlenül elárthatnak. 8921

Postaládákat
öt nagyságban, 35 dkg. faládákat s minden méretű ládákat szegesenlül helyben szegszve is, megrendelésre
jutányosan szállít
Braun Adolf
ládagyár és fakereskedés, Arad-Ujmikeiaka.
Telefon Arad 752. sz.

Tüzifa
wagontételekben megrendelhető Weiszberger Sámuel utódánál.
Körösvölgyi pá'inka raktárban
ARAD. Telefon sz. 651.

DURATING!
törvényesen védett vegyi szer, amely a kamarn öltönyök, egyenruhák, szövetek, női ruhák, reverendákon stb. mutatkozó fényt radikálisan eltávolítja.
Kapható:
Schäffer Henriknél
Arad, Andrassy-tér. Magyarország kizárólagos képviselőjénél
1—, 150, 2— koronás üvegekben. 552

Pk. 435/8—1915.
Arverési hirdetés.
Az aradi kir. járásbírósnak fenti száma végzése következtében Balia Simon aradi lakos javára 240 korona tőkekövetelés és eddig 178 kor. 90 fillérben megállapított költségek erejéig lefoglalt zongora, butorok és egyébektől álló ingóságok Aradon, Ferdinánd u. 8 sz. a 1917. év január hó 23 ik napjának délután 3 órákor nyilvános árverésen leg többet ígérő vevőnek el fognak adani.
Arad, 1917. január 8.
Györffy Arnold,
bíró. végrehajtó.
601

FISCHER-FELE PÓTKÁVÉ

használatát mellett felébe kerül a mindennapi kávéja! Nem cikória izü, soha jobb kávé nem ivott!
Kapható:
Fejér Gyula, Atlantika, Pollák József, Guttmann Samu, Dávid Vilmos, Lázár Gyula, Rothstein Mór és Amthann Lajos urak üzletében. 6511

Minden rendszerü
író-, sokszorosító- és számoló gépek
valamint ezekhez
minden kellőknek:
szalag, szénpapír, papír, vias lap, sokszorosító fessék stb. csakis elsőrendü minőségben való eladása.
Internationális műszerész-javitóműhely
minden néven nevezendő mechanikai gépekre u. m. író-, számoló-, sokszorosító-gépek, ellenőrző pénztárak, grammofonok, fegyverek, stb. szakszerű vezetés mellett, jótállással, jutányos árban berendezve. Állandó gyors- és gépiró-iskola. Irásmunkák, sokszorosítások vállalása.
ZIFFER és HOLLÓ\$ cégnél
ARADON, a főpostával szemben. 571

URANIA SZINHÁZ.
Vasárnap
Franzeska Bertini:
IVONNE.
Számozott jegyek a mozi irodában válthatók.

Árverési hirdetés.
Néhai Oszter Nándorné hagyatékából származó és 1162 koronára becsült ékszerek és ezüstnemek Ujszentanna községében 1917. január hó 28-án d. s. 9 órákor tartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.
Ujszentanna, 1917. évi január 17-én.
Schwarz Antal,
gyám.
561

Ajánlok kötelezettség nélkül azonnali szállításra: **Rum, Szilvorum, Törköty, Seprü, Litör, kompozitók és esszenciákat** ab Arad, I-a minőségben á 16 kor.
Teák csomagolva
12 20 30 40 60 120 fillér liessinyogai eladásra
10 18 24 34 48 82 Kor. cartaccellái 120 csomag
Ceylon Pecong nyitott Tea 43 Kor. Ke.
Szemző Armin
áruügynökség és bizományi raktára Aradon. 251
Interuban telefon 592. szfm

Feter Teréz
kozmetikai intézete
Forray-utca 4. szám.
Legmodernebb szépségápolás. Szépítés májfolttos, mitesszeres, pattanásos arcot széppé, rancos, drogódó arcot simává eszek. Szemölcsőt, hajszálakat végleg eltávolít. Vörös orr s kékkezes, arcvörhámlásztás, hajápolás. Arcmassazs jutányos bérleiben. Szerek szétküldése vidékre is. Fogadok 9—12-ig, 2—6 ig, hivatalnoknokt és különös alkalmakhoz esti órákban is. 6401

Feter Teréz,
Arad, Forray-utca 4. szám, I. em.
120—130%-os marószóda
250—350 kgr.-os bádog tartályokban, bármily mennyiségben kapható
napí áron alól 511
Blondz Móra
Eleken. Telefon 5.

Apró hirdetések:

Házasság.

55 éves urleány, M 40.000 korona vagyonnal rendelkezik, házasság céljából megismerkedne 40 év körüli ismerős háttérrel, vagy ösvény asszonnyal, kinek 30.000 korona hozománya van. Leveleket „Komoly” jellegre a kiadóba kérek, fényképpel ellátva. 607

Levelezés.

Intelligens

teljesen árva leány, tisztességes származékból megismerkedne komolyabb férfivel. Kétszázöt megismerés esetén, házasság nincs kizárva. Pár hónapja is van. Levelet kér „Jövő titka” jellegre a kiadóhivatalba kér. 698

Tévélevő

szépen, tisztességes ismerettség céljából levelezni fiatal, szép, feltétlenül urileánnyal. Teljes című leveleket, dupla borítékban „Kárpátok” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 696

Két vigkedélyű leány

tisztességes ismerettségért kért két vigkedélyű leány. Leveleket „Vigkedélyű” jellegre kérem. 671

Ismerettség hiányában

Öszinte, szolid fiatal leány vagy asszonyka ideális, tisztességes barátságát keresem legszigorúbb diszkrét mellett. Csak teljes című leveleket kérek „Ménők 10.” jellegre a kiadóba. 669

Oktatás.

Elemista,

polgárista gyermekek tanítását vállalom szerény díjazással. Cím a kiadóban. 600

Alkalmazást keres.

Irodai,

felügyelő vagy ehhez hasonló állást keres négy polgári végzet, 12 évig a kereskedelmi pályán működött, német és román nyelvet bírő hadmentes, családi egyén. Sz. L., Bathyány-u. 31., I. 7. 691

Irodásnak

könyvelésben jártas, német és román nyelvet bírja, állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 600

Kisasszony

jegyzői irodai gyakorlattal, állást keres jegyzői irodában. Cím: Szida Anna Arad, Dezső-utca 1/a. sz. 672

Fiatal

urleány házvezetőnőnek ajánlkozni magános urhoz. Nagy fiátörre nem reflex, csupán kellemes otthon keres. Pusztára is megy. Leveleket „Kellemes Otthon” jellegre kér. 651

Alkalmazást nyer.

Keressék délutánra

16 házból való, megbízható kisasszonyt 5 és 7 éves kislányom mellé, Luther-utca 2., I. em., 6. 688

Déltudni órákra

keressék egy intelligens 4 polgári végzet leányt. Cím a kiadóban. 606

Éjjeli portás

a Fehér Kereszt szállodában felvétetik. El már hasonló állásban volt, előnyben részesít. Jelenkezni az irodában d. e. 12 és 12 főzött. 694

Pénztárnoknő,

könyvelésben is némiképp jártas, szonali alkalmazást nyerhet. Német nyelv és írás feltétlenül megkívánatik. Ajánlatok „Pénztárnoknő” jellegre a kiadóhivatalba kérem. 456

Megbízható, hadmentes

egyén, aki előzetesen írtassággal bír, magyar és románnyelvet bírja, február 15-re felvétetik. Schwarz és Zuckermann néda égnél, Tenka. 600

4 polgári végzet

ismert kisasszony, vidékre keresetlik 2 hu mellé. Cím: Andrassy-tér 3., I. emelet, ajtó 38. sz. 682

Fiatal segédet

keressék vegyeskereskedésem részére febr. 1-re. Reisz József, Alsóalmád. 668

Könyvtárosok keres

vidéki részvételtársaság. Előnyben részesül, ki a román nyelvet ért. Alánlatok írásbeli igények megjelölésével kérem. „Nyugdíjkezes állás” jellegre a lap kiadóhivatalába. 688

Kiadó lakás.

3 elegánsan bútorozott nyal szoba, villanyvilágítással és központi fűtésrel a Bohus-palota II-ik emeletén kiadó. Bővebbet a házmesternél. 604

Különbözőszo

utcai bútorozott szoba, villanyvilágítással kiadó Szarvas-utca 3. 663

Csinosan bútorozott szoba,

központi fűtésrel, a Bohus-palotában azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 675

Egy csinosan

bútorozott nyal szoba kiadó Minorita-palota, II. emelet, III. kapu. 608

Lakást keres.

Keressék 4 vagy 5

szobás modern lakást angusztus hó 1-re a Szabadság-tér közeli. Alánlatok „Modern lakás” jellegre a kiadóhivatalba kérem. 688

Négyszobás

modern lakást keresek május 1-re Cimeket kiadóba kérek. 688

Egy bútorozott szobát

teljes ellátással jutányos Aron keresek. Vasúthoz közel előnyben részesülnek. Cím a kiadóban. 676

Tízta

bútorozott szobát keresek, villanyvilágítással, február, József főherceg-ut környékén. „Állandó” jellegű leveleket a kiadóhivatal továbbít. 618

Ingatlan.

Egy nagyforgalmu helyen

levő sarokház, melyben fűszerüzlet és korema van. nagy vevőkörrel, eladó. Cím a kiadóhivatalban. 642

Kiadó

Kálvin János-u. 8. számú emeletes ház. 697

Modern magánház

kerttel eladó. Cím a kiadóban. 699

Szent István,

Miklos Kelemen- és Flórián-utca néző bérház eladó. Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 606

Határ-utca 15. sz.

ház eladó. Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál. 668

A belvárosban

kisebb magánház eladó. Cím a kiadóhivatalban. 666

Antik Lajos-utca 7/E. számú földszintes ház eladó. Bővebbet: Középutca 12. sz. házban. 670

Eladó

egy modern egyemeletes bérház, üzlet-helyiséggel. Cím a kiadóban. 685

Háttér kerület,

több évre bérelnek. Cím Somogyi, Kálvin-János u. 45. 1982

Eladó

a Kálvin János-utca 35 számú ház. Bertekezni lehet a tulajdonosnál, Bittenbinder János Németszentpéter 289

Purgly Lajos-utca 25.

számú ház szabadkézből eladó 600

Földet vennék

több évi haszonbérbe, Arad határában, csodig a határ közelében, bányával. Kocsak Lajos, Kassa-utca 12. 666

4 kiadó szobák

Kovács és Aradon egy magánház 2 modern lakással, és gyümölcsös kerttel eladó. Cím a kiadóban. 643

Flórián-utca 7. számú

emeletes ház, 7 lakással eladó. Bővebbet ugyanott. 610

Utleti ház,

melyben ötödik óta nagyforgalmu vendéglő van, újonnan, modernül felépítve, elegáns lakásokkal, eladó. Ugyanakkor díjazva Cím a kiadóhivatalban. 687

Danjanter-utca 2. sz.

egy utcára szülő ház, szabadkézből eladó 6341

Gyógyászat.

Ház és vizkezelő

ellen fehérvíz kálics kapható Ferenc-téri Vajdite-gyógyászatban. Kis tégely 1 korona 50 fillér, nagy tégely 8 korona. 6171

Vétel és eladás.

Kiadó

egy eleg használt ebédiz, íróasztal és könyvespolc. Bővebbet Borona-utca 60 sz. alatt a házmesternél. 602

Jákerban levő

há és nagy hordók kaphatók óv. Werner Danielnél, Kossuth- és Bathyány-utca sarok, fűszerüzlet. 674

Rövid zongora

vagy pianó bérbe vagy megvételre sürgősen keresetlik. Cím a kiadóhivatalba kérek. 667

Eladók

szekrények, bőrfotelek, nő íróasztal, falóra. Dobó-utca 6., ajtó 5. 669

Korténi

szétszedhető és egy nagy deszka sátor — zárral ellátva — (80—100 mm gabonanemű bef-gadására elegendő) helyszűke miatt, minden elfogadható áron azonnal eladó. Bővebbet Thköli Imre-u. 48. sz. alatt. 683

Eladásra

kerülnek gazdaság fejlesztése miatt különböző gazdasági eszközök és gépek, dohánypelva felzerelés, stb. Bővebb felvilágosítást ad 1/1, Szlovák Gyula, Temesfűzút u. p. Temesfűz. 692

Automobil eladás.

25 Ph.-autobilomat, 1914. évi model, 4 üléses, csigás, modern, sötétkék, zemmáncos, karosszériával, teljesen üzemképes, bevezetés miatt azonnal, jutányosan eladó. Cím a kiadóban. 1961

Egy bútorháttér

Bútorok a legjobb kivitelben kaphatók, hiteles egyenértékű kölcsön, és részletfizetésre szálított Garai Károly bef. cég ünterjuzletében Aradon, Asztalos Sándor-utca 6. sz. 913

Esztendő

100%-os, 100 kg-os hordókban, nagyobb mennyiségben napi-ár-an kapható Guttman Sándor áruügynökél Asad, Városi-kávéház. 606

Villanymotor

különböző nagyságban, megvételre keresek. Tégelyári Iroda Nádor-utca 14. sz. Telefon 983. 420

Utleti könyvek

bérső könyvek, és irodaszerk raklára Deak Béla könyv- és papírkereskedésben Forray-utca. Telefon 902. 6071

Különféle.

Sarokbéli

a két piactér közötti legforgalmasabb forgalmu Forray-utca 2/a szám alatt haszn. azonnal kiadó. 666

Tégelyárak

hiányos vezetés miatt eladó, Zborovszki és Koranyi, Bercejené. 664

20 éve tanultó

alkalmazt (forgalmu szatocsüzet, trafik-é korlátlan italmérés joggal, házzal együtt eladó. Bővebb felvilágosítást ad Kohn Samu, Erdélyi-ut 11. 673

Rövid zongorát,

pianót bérelnek. Ajánlatokat kérek a kiadóhivatalba „Pianó bérlet” címre. Telefon ajánlatok 770. szám alatt tehető. 684

Szépségápolás.

Hajszálakat hőgyeknek aráról, karról felelősséggel végleg kiirtom kintő „Tuka” kipróbált szerezzel. Pájdalom nélkül kezelés mellett rögtön hatás. Mindenemű hajtestet, szépségápolást, arcmasszazt olcsó bérletben válllok. Bámulator határu szépségápolást vidékre utasításal, díszkrona küldöm. Érdeklődőknek azonnal válasz. Erz ébet-kört 18. I. em. ajtó 6. az Ipartestület mellett sarok. 1961

ÓCSKA

horgolt és készített áruort, hártya és kapocsiért, szőszakadást is. Szapuból kiléreként K 7-től K 12-ig, pamutból kiléreként 120.

Uj gyapjufonal és csok maradványok K 16. Uj pamutfonal és csok maradványok K 6-tól K 10-ig és a Maschinenstricke. I. Gllücksmann Vilmos Wien, XV., St. Jochimstr. 4. Minden küldeményt azonnal és pontosan lezárom, nagyobb tételeket személyesen is át vesz. 7231

Archámlasztás!

A kozmetika legújabb vívmánya. Egy berlini tanár találmánya. Fenntartható az összes bőrhámlasztó szereket. Az eljárás egy fél óra alatt kész. Teljesen ártalmatlanul és fájdalom nélkül választja el a felső bőrréteget az alsótól. Gyönyörű arcbőrt eredményez, megelözi a bőrvé teszi az arcot, ezáltal feltétlenül fiatalít. Kötelessége minden nőnek évente legalább egyszer lehámlasztani a felső bőrréteget, hogy a hónapokon át lerakódott idegen anyagoktól (puder, kenőcsök) és börtisztítátlanságoktól megszabaduljon. Eredményes sikerét a legjobban az bizonyítja, hogy aki már megkísérelte, a legnagyobb megelégedéssel nyilatkoztatta. Székszőlőm kozmetikus arcbőri letezetemben ideiglenesen Bathyány-utca 10. szám alatt. 6805

Bartháné, szakképzett kozmetikus

APOLLO színház.

Január 21-én, vasárnap:

Nagy látványosság.

Egy éjjel a newyorki Maxiban.

Látványos táncjáték 4 főt. Eredeti amerikai zene.

Az előadások hétköznap 5, 7 és 9 órákor, vasárnap és ünnepnap 3, 1/2, 6, 1/2, 8 és 9 órákor kezdődnek és nem folytatálagosak. 31

Jegyek előre válthatók délelőtt 1/2, 11-12 óráig a pénztárnál.